

Slovenska mladina pred svojim kongresom

Na kongres slovenske mladine, ki bo v oktobru tega leta v Murski Soboti, se pripravljamo v obdobju intenzivnega prizadevanja socialističnih sil za nadaljnjo revolucionarno preobrazbo gospodarskih in družbenih odnosov ter njihovo oblikovanje v celovit

sistem. Namen te preobrazbe je v uveljavljanju vodilne vloge delavskega razreda, njegovega prevladujočega vpliva v celotni družbeni reprodukciji in v življenju družbe sploh.

Vse to predstavlja obvezo za aktivnost in akcijo mladine, ki je usmerjena v uveljavljanje sedanjih konkretnih in dolgoročnih interesov delavskega razreda in delovnih ljudi. Na kongresu se bomo zavzeli, da bo v praksi nova

zveza socialistične mladine dejansko dosegla, da se bo mladina na vseh področjih družbenega življenja vključevala in uveljavljala kot napredni faktor, vendar nikakor ne na osnovi samo specifičnih interesov mladih, ampak v prvi vrsti kot udeleženec v splošnih naprednih družbenih gibanjih. Le v tem smislu bo mladina lahko eden od elementov, ki opravlja svojo vlogo tudi v oblikovanju celovite idejne in politične smeri naše družbe.

Kongres bo jasno spregovoril, kaj se mora spremeniti glede vloge politike, oblik in metod delovanja v toku razvoja organizacijskih oblik delovanja zveze mladine na različnih področjih družbenega življenja in nadaljnega razvoja organizacije skladno z razvojem družbe kot celote.

Spregovoril bo več o vprašanjih, kako bomo aktivirali in mobilizirali čimveč mladih ljudi na naprednih osnovah s tem, da bo hkrati omogočeno združevanje vseh progresivnih in kreativnih teženj, ki izvirajo iz mladih ljudi in ki jih je potrebno vključiti v programsko in akcijsko usmeritev organizacije.

Posebej bo kongres dal velik poudarek novi organiziranosti Zveze mladine, ki je že zdaj nedvomno doživela mnogo potrditev v celotnem slovenskem prostoru in ki je plod široke, zavzete in ustvarjalne aktivnosti organizacije mladine, ki smo jo začeli še posebej razvijati po 21. seji predsedstva ZKJ, nadaljevali pri uresničevanju pisma tovariša Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ ter po 3. konferenci ZKJ, sprejetju ustave SFRJ in SRS in 7. kongresu ZKS ter jo v pripravah na 10. kongres ZKJ spremenili v revolucionarno odločnost, da dosledno uresničimo sprejeto politiko in konkretne naloge Zveze mladine. Jasno se bomo opredelili, da prenova organizacije mladih pomeni del celovitega procesa in akcije, ki poteka v družbi in ki omogoča zbiranje vse mladine v boju za pozitivne smotre socialistične graditve.

Z novo opredelitvijo in organiziranostjo, ki bo sprejeta na kongresu,

(Dalje na 3. strani)

Z letošnjega obiska predsednika Tita v tovarni telekomunikacij v Kranju.

**Iskrene čestitke TITU
za 82. rojstni dan!**

Pred X. kongresom ZKJ

Prihodni teden bo 10. kongres ZKJ Jugoslavije, to je najvišje in najpomembnejše srečanje jugoslovanskih komunistov.

Znano je, da so priprave na 10. kongres ZKJ in na kongrese republik in pokrajin potekale časovno in vsebinsko usklajeno. To omogoča, da se bo idejno-politična usmeritev, ki so jo sprejeli na republiških kongresih, oblikovala iz potreb in teženj članstva ZK, na 10. kongresu pa jo bodo sintetizirali na ravni ZKJ.

Vsebinska osnova bo torej enotna, hkrati pa so dokumenti republiških kongresov po svoji vsebini takšni, da poleg splošne usmerjenosti ZKJ izražajo specifične razmere in potrebe revolucionarnega boja ZK in delavskega razreda v posameznih delih naše domovine.

Med pripravami na to najvišje srečanje jugoslovanskih komunistov so se pristojni organi opirali na rezultate političnega dela v minulih letih, saj pomeni kongres nadaljevanje doseganega dela. Poudariti je treba, da 10. kongres ne bo neka prelomnica, bo nadaljevanje zastavljenih nalog, ki so se začele z 21. sejo predsedstva ZKJ in pismom tovariša Tita.

Kongres bo moral odgovoriti na tiste pomembne naloge in cilje, ki jih pričakujejo delovni ljudje naše dežele. Med te naloge lahko na prvo mesto postavimo nadaljnjo krepitev enotnosti v ZK ter idejno in akcijsko usposabljanje članov za družbeno delovanje v samoupravnem sistemu. Kongres bo moral tudi določiti nadaljnje naloge za reševanje problemov na področju ekonomske in politične stabilizacije, samoupravljanja, pospešiti bo moral dejavnost delegatskega sistema, vplivati na družbeno vlogo SZDL, sindikatov in drugih družbenih organizacij, premoščanje socialnih razlik itd. Na kongresu bodo sprejeli vrsto akcijskih resolucij, ki naj bi spodbudile komuniste pri njihovi nadaljnji dejavnosti ter jim nakazale bistvene naloge, ki jih bodo morali opraviti v prihodnje.

10. kongres bo gotovo velik zgodovinski preokret v spoznavanju obveznosti in dolžnosti komunistov, v njihovem usposabljanju za še večjo dejavnost, za še večjo idejno povezanost in enotnost, tako da se nam ni treba bati za našo prihodnost. Načela, ki jih bodo izdelali na kongresu, bodo vsekakor močno orožje za nadaljnji razvoj ne samo zveze komunistov, temveč vse naše družbe.

lad

25. maj – dan mladosti

Dan v vrsti dni, ki so naš ponos, naša sreča in veselje. Prav gotovo ni lahko v jeziku majske radoživosti izraziti mnogotere vezi, ki se vsak dan, vedno znova in vse globlje prepletajo med nami.

Pa vendar... Sedanjost je rezultat preteklosti in kajipot v prihodnost; je trenutek, v katerem gledamo tudi nazaj in ocenjujemo uresničitev borbene, junaške, potrpežljive in uporne poti.

Oziramo se po poti, po kateri nam prihaja nasproti prihodnost, ki smo jo izbrali, da bi izoblikovala nas in tiste za nami na pot, ki je desetletja dajala vsem naporom in borbam smer in prinašala zmage, pot, ki daje našemu delu smisel, naloge in ustvarjalni polet, pot, ki nam je podarila žetev vseh naših praznikov svobode v dostojanstvu, praznikov bratstva v miru, praznikov borbe za mir in bratstvo.

Tudi v bodočnost so uprte naše oči, za bodoče naloge in cilje se pripravljamo. V to so usmerjene vse naše želje, vsa naša hotenja in prizadevanja. Pripravljamo se nanje danes, da bi v času, v katerega stopamo, dosegli polno družbeno in osebno uveljavitev.

Ko praznujemo dan mladosti, praznujemo pravzaprav mladost. Praznujemo vsi, ki smo mladi po srcu, mladi po delih, po načrtih in zamislih.

In če dan mladosti pojmuje tako, potem je to praznik tudi vseh tistih, ki imajo od prehojene poti zguban obraz in žuljave dlani, pa so kljub temu še vedno polni mladostne vedrine in poleta. Potem je to praznik vseh naših ljudi.

Praznik zato, ker je življenje pri nas mlado, živo in prožno, ker ustvarja nove odnose, ki so značilni tudi za mlade: tovariške, tople in brez nezaupljivosti. Praznični majski dan je torej simbol vsega našega življenja. Kajti mladost nas preplavlja — ne samo danes, vsak dan.

Poblisne se v očeh delavca, ko zamahne s krampom ali udari s kladivom, prešerno se prešeda v šolskih klopeh, se zapodi po atletski stezi, zna skočiti čez ovire.

Živi v vseh tistih, ki so ob delu in prav zaradi tega znali ostati mladi.

Mladi smo in veseli bodimo tega. Veseli danes in vsak dan!

Janez Kristan

ISKRA — ELEKTROMEHANIKA, KRANJ

Bistvo je v uresničitvi smernic

Razgovor s Henrikom Petermeljem, kranjskim delegatom za X. kongres ZKJ

Na občinski konferenci zveze komunistov v Kranju so bili izvoljeni trije delegati za zvezni kongres.

Tako zvezni kot republiški delegati z Gorenjske so nedavno imeli dnevni seminar, kjer so prvič obravnavali uvodno tematiko kongresa. Istočasno so na seminarju obravnavali tudi dejavnost Zveze komunistov nasplošno in pa njena teoretična izhodišča. Tov. Vinko Hafner je delegatom predaval o razvojni poti ZK in njenem razrednem bistvu, decentralizaciji delavskega samoupravljanja ter o angažiranosti ZK med 9. in 10. kongresom. Med drugim so delegati poslušali tudi predavanje Vlada Šestana, predsednika komisije za mednarodne odnose pri CK ZKS. Skupaj so obravnavali življenjske in politične odnose v

svetu, s posebnim poudarkom na problemih meje med Jugoslavijo in Italijo in vzrokih zaostrenih odnosov med njima.

Na tem uvajalnem seminarju so sicer določili člane posameznih komisij za VII. kongres ZKS. Za X. kongres ZKJ pa še niso sprejeli dokončnega dogovora. Povprašali smo tov. Henrika Petermelja, o čem bo tekla beseda na X. kongresu ZKJ.

„Mislim, da bomo pozorno obravnavali predvsem stopnjo decentralizacije delavskega samoupravljanja in ustanovitev TOZD in OZD, za katero menim, da mora ob pravilni organizaciji predstavljati bistven napredek. Če pogledam našo kranjsko tovarno, se

(Dalje na 2. strani)

Jovanka Broz v pogovoru z delavko v tovarni telekomunikacij na Laborah.

Bistvo je v uresničitvi smernic

(Nadaljevanje s 1. strani)

mi zdi pomembno, da bo lahko vsaka temeljna organizacija ugotavljala dohodek in tako upravičila pozitivno ali pa negativno vlogo, ki jo ima v okviru podjetja. Po mojem mnenju bo na kongresu nujno potrebno razpravljati tudi o ponovnem dvigu in večji vlogi ZK v zadnjem času. Ugotavljamo namreč, da so se naše vrste pred nekaj leti razredčile. Zdi se mi, da zato, ker komunisti sami niso točno vedeli, kakšna naj bo njihova vodilna vloga. Napako smo naredili s tem, da smo partijske organizacije v OZD preveč razdrobili ter komuniste potegnili na teren. Tako sta se dejavnost in moč ZK razblinili. V zadnjem času pa je ta napaka odpravljena. V sami Iskri vidimo, da se ponovno vključuje v naše vrste precejšen del naše mladine. Iz njenih vrst bomo dobivali sposobne kadre za umno in pravilno vodstvo ZK kot vodilne sile delavskega razreda. Menim, da bi morala biti ZK vedno bolj močna, z večjo vlogo nasploh. Poudarjam pa tudi, da ne smemo omarževati tistih ljudi, ki so strokovnjaki, dobri delavci in poštenjaki, pa niso komunisti.

Vprašanje:

„O čem bodo na zveznem kongresu poročali kranjski delegati?“

Odgovor:

„Dogovorili smo se, da kateri komisiji za družbeno-ekonomske odnose. Za obravnavanje konkretnih vprašanj se bomo domenili naknadno.“

Vprašanje:

„Kakšen pomen pripisuje ZK strokovnemu in političnemu izobraževanju svojih članov?“

Odgovor:

„Ravno resolucija o izobraževanju in vzgoji članov je ena najpomembnejših pri krepitvi družbene zavesti in pravilne informiranosti članov o družbenih ter političnih dogajanjih v svetu in doma. Šele tako se lahko mlajši in novo izvoljeni člani ZK v polni meri zavedajo bistvenih vprašanj pri vlogi ZK v okviru naše družbe.“

Vprašanje:

„Ali mislite, da bi se dalo na tem področju storiti več kot doslej?“

Odgovor:

„Po mojem mnenju, še precej. Delavcem je treba pokazati konkretne rezultate, s čimer si bo ZK utrčila zaupanje in svoj položaj kot vodilna družbena sila. Moja naslednja ugotovitev pa je, da na vseh kongresih sicer potrjujemo zunanjo in notranje-politično usmeritev. Večji poudarek kot doslej pa bi morali dati še konkretni realizaciji smernic.“

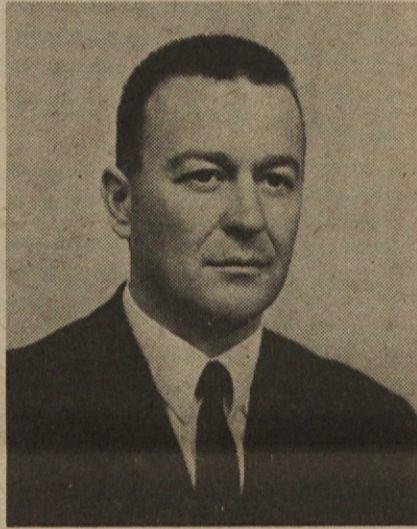
V. B. R.

„ELEKTROMOTORJI“ ŽELEZNIKI

Zadovoljiv letošnji poslovni uspeh

Na vprašanje, kakšni so letošnji rezultati poslovanja, je direktor tovarne inž. Lojze Žumer med drugim povedal:

„Se kar zadovoljni smo, saj je kljub težavam pokazal trimesečni obračun pozitivne rezultate. Probleme smo imeli predvsem pri nabavi surovin doma in v tujini. Posebno je kasnila dobava sestavnih delov gospodinjskih aparatov iz Italije. Kadar so delali železničarji, so štrajkali cariniki, kadar pa so delali cariniki, je štrajkalo upravno osebje. Včasih so dobave kasnile po cel mesec. Poleg tega nekoliko kasni uvožena strojna oprema, s katero smo računali v planu za letošnje leto, zato nam manjka strojnih kapacitet. Zaloga pa praktično nimamo, prodamo vse sprti. Pač pa se zadnje čase ostreje kaže vprašanje rentabilnosti izdelkov, ki jih izvažamo, kar je pravzaprav jugoslovanski gospodarski problem. Namenjeni smo odločno ukrepati na tem področju, da ne zabredemo pregloboko.“

Direktor tovarne elektromotorjev in gospodinjskih aparatov - Železniki Lojze Žumer.

„Je morda predvideno, da se bo tovarna v bližnji bodočnosti še širila?“

„Zaenkrat ne, razen morda nekaj manjših izjem. Predvsem imamo namen prihodnja tri leta intenzivno delati na dvigu proizvodnje, zlasti izboljšano tehnologijo. Prav tako se bomo posvetili avtomatizaciji in polavtomatizaciji. Težišče bo predvsem na modernizaciji strojnega parka. Pripravljamo pa razširitev proizvodnega programa za osamosvojitvev področja gospodinjskih aparatov, ki jih zaenkrat še vse delamo v kooperaciji z Girmijem in Braunom.“

„Ob novem letu ste v Elektromotorjih dvignili osebne dohodka za 10% in se dogovorili, da jih boste med letom še za 10%. Bo to realizirano? Kako bo z regresom?“

„Za kakršnokoli dviganje OD² bo treba počakati polletni obračun. Res smo ob novem letu dvignili osebne dohodka nominalno le za 10%, dejansko pa za 15, ker smo uvedli „dodatek za vzorno delo“, kakor imenujemo stimulacijo, ki naj bi pomagala do zmanjšanja izostankov z dela. Regres bo izplačan v mejah samoupravnega dogovora. Pobuda sindikata, naj se bolj regresira dejanski počitek delavcev, je res dobrodošla.“

„Se pri vas pozna energetska kriza?“

„Seveda se pozna, samo tu ni kaj ukrepati in je treba vzeti zagato kot višjo silo.“

„Kako potekajo posli z ‚Gorenjem‘. Lani ste imeli nekaj težav, kako je letos?“

„Gorenju³ dobavljamo vse po planu. Letos ni bilo nobenih zastojev z naše strani niti zmanjšanja naročil kakor lani.“

„Bi morda še kaj povedali o problemih, ki tarejo kolektiv?“

„Predvsem bi rad povedal, da trenutno tovarna zaradi težav, ki jih ima, izkorišča vse proizvodne zmogljivosti do skrajnosti. Zato je prav, da člani kolektiva čimbolj sodelujejo pri odpravljanju vsakodnevnih problemov.“

KF

Direktor PTT Makedonije Djore Damevski prejema iz rok generalnega direktorja ZP Jožeta Hujsa zlato značko za 15-letno plodno sodelovanje z Iskro.

Makedonija širi telefonsko mrežo

Sklenjena pogodba za izdelavo in montažo EATC sistema metaconta 10 C v Prilepu, Tetovem in Kumanovem

Podjetje PTT Makedonije, ki upravlja celotno pošto, telefonsko in telegrafsko omrežje na področju republike Makedonije, že več kot 15 let sodeluje z našim podjetjem na področju komutacijske tehnike. Kot dokaz velja ohridska telefonska omrežna skupina, ki je prva v državi z grajenim sistemom Iskra 58.

To dolgoletno sodelovanje, ki je bilo okrepljeno tudi ob znanem katastrofalnem potresu v Skopju pri nagli vzpostavitvi telefonske centrale v Skopju, pa prehaja sedaj v novo razvojno fazo. Makedonija se namreč zaveda, da je njen splošni, industrijski, kulturni in turistični razvoj v dobri meri odvisen od dobrih in hitrih zvez. Zato z vso naglico širi svoje telefonsko omrežje, ne samo v glavnem mestu Skopju, marveč tudi v drugih mnogo manjših mestih in ga kani v nekaj letih tako izpopolniti, da bo ustrezal razmeram evropskega področja. Naloga sicer ni lahka, vendar se je kolektiv PTT Skopje odločil vztrajati na začrtanem razvoju za prihodnje obdobje.

Minuli teden je bil v Makedoniji začetek te nove razvojne faze s podpisom pogodbe, s katero je Iskra sprejela pogodbeno obveznost za izdelavo in montažo treh sodobnih avtomatskih telefonskih central sistema Metaconta 10 C.

Pogodbo sta ob navzočnosti v.d. generalnega direktorja Jožeta Hujsa podpisala direktorja Djore Damevski za PTT Makedonije in Anton Stipančič za Iskra Commerce. Slovesen podpis pogodbe je bil v vseh središčih, kjer bodo montirane nove avtomatske telefonske centrale, torej v Prilepu, Tetovem in Kumanovem. Pristostvovali so tudi predstavniki posameznih občin,

družbeno političnih organizacij, vsi načelniki podjetij PTT in predstavniki naše filiale v Skopju.

Pogodba predvideva izdelavo glavne centrale v Tetovem z začetno kapaciteto 6000 priključkov in dve vozliščni centrali v Prilepu in Kumanovem po 8000 priključkov. Vrednost del je ocenjena na približno 65 milijonov dinarjev, rok izdelave pa določen na začetek 1976. leta, medtem ko naj bi centrale vključili v javni promet ob koncu istega leta.

Zanimivo je, da bodo nove centrale že prilagojene nalogam glavnih in vozliščnih central. Potrebno modifikacijo iz sistema Metaconta 10 C bo do tedaj uredil razvojni oddelk tovarne Telekomunikacij na Laborah. Za centrale bomo tudi doma izdelali večino sestavnih delov in celo procesni računalnik.

Med tem čaka PTT Makedonije še nova naloga. Za vsa ta mesta bodo zgradili moderna pošta postopja, v katerih bodo nove EATC, hkrati pa tudi drugi prostori za opravljanje poštinskih storitev. Na sedanjih mestih so v prometu ATC centrale ARK proizvodnje zagrebške tovarne Nikola Tesla, ki imajo že izkoriščeno končno kapaciteto, 1000 do 1200 telefonskih priključkov. Le-te bodo po montaži novih demontirali in prenesli v druge manjše kraje.

Makedonija je torej prva republika, ki uvaja centrale sistema Metaconta 10 C tudi na nižjih ravneh, ne samo na ravni tranzitnih central, za katero je Skopje podpisalo pogodbo z Iskro že predlanskim.

Podpis pogodbe sovpadal tudi z zaključkom del pri montaži prve jugoslovanske Metaconte 10 C v ljubljanskih Mostah. EATC sedaj že poskusno obratuje.

Kralj Marjan

Elektromehanika je zgradila najmodernejšo tovarno in so delavci v tej tovarni Telekomunikacij na Laborah tudi ponosni nanjo. Edina pomanjkljivost, pravijo, pa je to, da v glavnem odmoru ne morejo (ne smejo?) zapustiti stavbe, niti v najlepšem sončnem dnevu in jim manjka svežega zraka, sonca, zelenja, sprehoda... Delavce te tovarne izredno zanima, kako bo rešeno to v bodoče, ko bo na tem kompleksu zgrajena še ena taka tovarna, ali pa celo morda dve, ali več. Vsekakor so zelo zainteresirani, da bi bile okoli tovarne zelenice ter možnosti za kratek sprehod ali celo prostori za kako temeljitejšo razgibanje.

Zelo zanimivo bi bilo slišati mnenje načrtovalcev razvoja Elektromehanike in brati o tem v našem časopisu.

I.S.

Seja predsedstva mladih Iskre

Mladinski aktiv tovarne kondenzatorjev iz Semiča je bil minuli teden gostitelj predsednikov mladinskih aktivov TOZD v ZP Iskra. Člani predsedstva so si najprej ogledali tovarno, zatem pa so se sešli na skupno sejo. Pred seboj so imeli obširen dnevni red.

Prva točka je obsegala poročilo o delovanju posameznih mladinskih aktivov po bazenih in o njihovi povezanosti s Koordinacijsko konferenco ZM ZP Iskra. Udeleženci seje so poudarili, da je dejavnost posameznih aktivov solidna, da pa ne moremo govoriti o kakšni trdnjavi medsebojni povezanosti. Največ pohvalnih besed je bilo izrečenih o mladinskih aktivih v kranjski Elektromehaniki, celjskem EMO in v novogoriški Avtoelektriki, medtem ko so najmanj delavci in Polprevodnikov, Orodjarni, IEZE, IRI in v Vegi.

V zvezi s prvo točko dnevnega reda so sprejeli tudi naslednje sklepe:

1. Aktivni morajo obveščati sekretariat Koordinacijske konference o svoji dejavnosti, hkrati pa morajo omogočiti, da bi izboljšali sodelovanje preko delegatov po bazenih.

2. Najpozneje do 30. maja je treba sklicati bazenske konference, na katerih bodo preučili nastali položaj.

3. Predsednik in sekretar KK ZM ZP Iskra bosta ugotovila vzroke, zakaj nekateri aktivni niso zaživelj.

Druga točka je obsegala poročilo o delu komisij pri predsedstvu. Kot je znano, so na portoroškem seminarju dokončno sestavili štiri komisije - za družbenoekonomske odnose, za ideološkopolitično delo, za informiranje in za šport. Prvi dve komisiji sta že precej aktivni, za drugi dve pa tega ne bi mogli trditi. Komisija za šport se doslej ni sešla niti enkrat.

V tretji točki sta predsednik KK Miloš Pavlica in upravn. počitniške

skupnosti Janez Šilc izredno ugodno ocenila mladinski delovni brigadi na Dugem otoku. O teh brigadah smo v našem časopisu že obširno poročali, zato ni treba ponavljati, kaj sta brigadi delali in kako so brigadirji in brigadirke opravili zastavljene naloge. Poseben prispevek o brigadah si lahko preberete tudi v tej številki Iskre.

Integracijski proces Iskra - Gorenje je bil četrta točka dnevnega reda seje predsedstva v Semiču. O tem vprašanju je govoril Miloš Pavlica, obrazložil pa je tudi probleme, ki so nastali v zvezi z organizacijo Iskrine štafete mladosti, ki pa so jo Republiška konferenca Zveze mladine Slovenije, slovenski sindikati in centralni komite ZKS zavrnili.

Na seji so v nadaljevanju spregovorili še o bližnjem srečanju mladih v elektro in elektronski industriji Jugoslavije v Cetingju. Na to srečanje bo odšlo okoli 20 mladih Iskrašev. lad

Obvestilo

Starši!

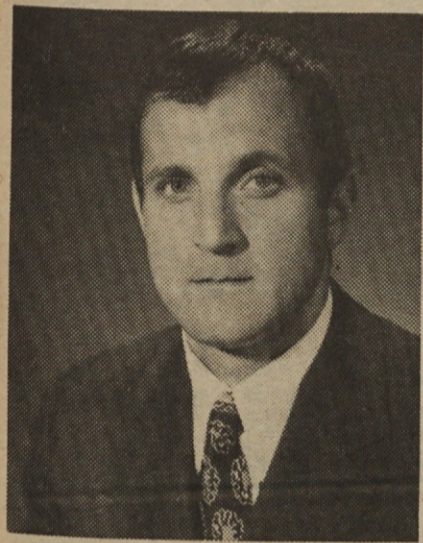
Občinska Zveza društev prijateljev mladine Kranj pripravlja ob letošnjih šolskih počitnicah posebne, redne enodnevne izlete za šolske otroke, katerih starši so zaposleni. S tem se skuša pomagati staršem za čas njihove zaposlitve oziroma za običajni čas sedanjega otrokovega bivanja v šoli. Kljub morebitnim kolonijam in skupnemu dopustu družine, bo gotovo še čas, ko bo otrok prepuščen cesti, dvorišču ali celo zapiranju v stanovanje. To pa bi bilo za otroka slabo, za zaposlene starše pa stalna skrb na njihovem delovnem mestu.

Morebitne želje v tem cilju sporočite tajništvu vaše šole. Zatem boste prejeli vprašalnik, nakar bo sledil skupni pogovor vseh zainteresiranih za usklajevanje želja in dokončno organizacijo rednih izletov.

Občinska Zveza prijateljev mladine Kranj

Perspektiven program električnega ročnega orodja

S perspektivnim razvojnim planom Elektromehanike se je v letu 1970 začela tudi strma razvojna pot in perspektiva proizvodnje električnega ročnega orodja.

Direktor tovarne električnega ročnega orodja v podjetju Elektromehanika Kranj – Anton Kaštivnik, dipl. ing., ki je na vprašanja uredništva dal odgovor, objavljen v današnjem sestavku.

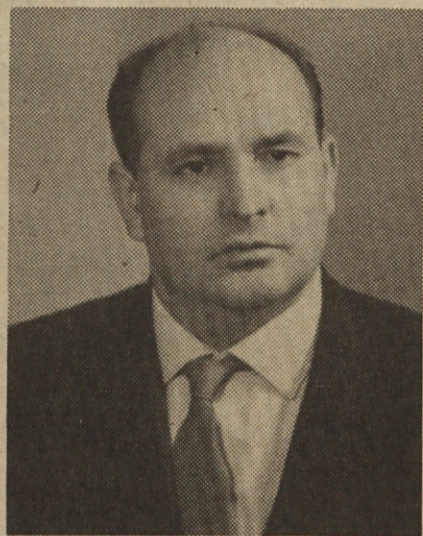
Porast proizvodnje od 37,2 milijona N din v letu 1970 je v letošnjem letu načrtana že z 187,3 milijona N din, od tega je predviden izvoz v višini 2 milijona dolarjev. Posebno velik skok je bil storjen po letu 1972, ko se je k Elektromehaniki priključila firma Perles (Pieterlen) iz Švice.

Z ustanovitvijo TOZD se je obrat preimenoval v tovarno električnega ročnega orodja (ERO). S samoupravnim sporazumom o združitvi TOZD v podjetje Elektromehanika pa je bil narejen nadaljnji korak k samostojnosti in samoupravni odločnosti neposrednih proizvajalcev.

Tovarna ERO je sedaj na jugoslovenskem trgu edini ponudnik, ki nudi popolni asortiman električnega ročnega orodja ter priključkov.

Proizvodnjo lahko razdelimo v tri velike skupine:

- električno orodje za domačo rabo,

„Že od leta 1948 se ukvarjam z montažo električnih vrtljnih strojev,“ je dejal Milan Milaković v kranjski Iskri. Po rodu je iz Srbije. Kot borec je prišel v Kranj s tankovsko divizijo leta 1945. Ljudje in mesto sta mu bila všeč. Ostal je v Kranju in se leta 1948 zaposlil v Iskri. Vseh 26 let je ostal zvest, vreden in marljiv sodelavec v oddelku „Rotacijski stroji“ oz. sedaj v tovarni ERO.

- tako imenovani hoby strojčki in priključki;
- električno ročno orodje za obrt in industrijo;
- električno ročno orodje za gradbeništvo.

Na področju hoby strojkov ERO izdeluje vse orodje, ki ga potrebujemo za domača opravila in hobi. Osnovna enota so vrtljni strojčki, h katerim spadajo: krožne žage, povratne žage, brusilniki, vibracijski brusilniki, vrtni škarje, držalo, stojalo in miza za žaganje.

Za obrt in industrijo izdelujejo enonamenske stroje različne uporabe. Sem spadajo vrtljni stroji, vibracijski vrtljni stroji, brusilni stroji, rezalni stroji, krožne in torne žage itd. Za gradbeništvo pa izdelujejo elektro-pnevmatska kladiva, kotne brusilne stroje, polirne stroje in betonske vibratorje.

Vsi stroji za obrt, industrijo in

gradbeništvo so namenjeni za profesionalno in dolgotrajno uporabo. Vsi stroji, ki jih proizvajajo, so dvojno izolirani in izdelani po mednarodnih CEE predpisih in Jus standardih. Zaradi visoke proizvodne tehnologije in obsega proizvodnje raste ERO nad velike proizvajalce električnega ročnega orodja. V letošnjem proizvodnem programu je 96 artiklov in priključkov, v osvajanju pa so trije novi stroji.

Za doseg evropske ravni kvalitete je v letu 1973 Iskra nakupila najmodernejše obdelovalne stroje za proizvodnjo električnega ročnega orodja, obnem pa kupila licenco od firme SKIL (Nizozemska) za proizvodnjo hoby vrtljnih strojev, ki jih že proizvajamo in prodajamo. Kooperacijska pogodba s firmo SKIL predvideva dolgoročno sodelovanje tako, da bosta oba partnerja izpolnila svoj proizvodni program. SKIL izdeluje tudi profesionalne lesno obratovne stroje in stroje za gradbeništvo, Matična tovarna SKIL (Chicago) ZDA pa je proizvodni velikan na področju električnega ročnega orodja.

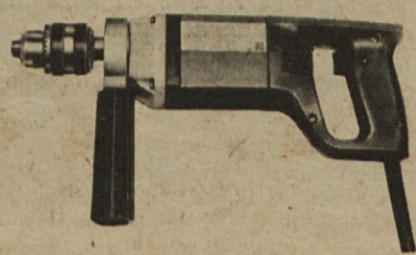
Vili Krivec, strokovni sodelavec v tovarni električnega ročnega orodja (ERO). Za njega je moč trditi, da izredno dobro pozna razvojno pot te panoge, saj je pri tem zavzeto sodeloval od leta 1950. Kot pravi, je bila resna kriza za „biti ali ne biti“ v letu 1966, vendar je analiza trga pokazala, da imajo električni vrtljni stroji bodočnost. Sedanja proizvodnja kaže, da so imeli tovariši, med katerimi je bil tudi imenovani, ki so v letu 1967 zagovarjali obstoj in perspektivo tega artikla, saj asortiment in številke kažejo na izreden porast proizvodnje oz. od 37,2 milijona N din v letu 1970, na planiranih 187 milijonov N din v letošnjem letu.

Tovarna ERO ima trenutno zaposlenih okrog 380 delavcev, od katerih je 170 žensk in 130 mladih. Proizvodni prostori so pretesni, vendar nam je uprava Elektromehanike že določila nove, ki bodo na razplago po izgradnji ATC II. Močno pa primanjkuje tudi šolanih kadrov.

Firma Perles (Pieterlen) v Švici ima v svojem proizvodnem programu brusilne stroje in vibratorje za gradbeništvo. Velikost firme in obseg proizvodnje sta približno enaka tovarni ERO. Kooperacijsko sodelovanje temelji na specializaciji, dolgoročna proizvodna usmeritev pa se že uresničuje.

Kombi BC-106A 4S

Ročni vrtljni stroj VS-113A 4

Slovenska mladina pred svojim kongresom

(Nadaljevanje s 1. strani)

poskušamo resnično odpraviti parlamentarna predstavništva v Zvezi mladine ter jo čvrsto postaviti kot eno izmed oblik samoupravljanja in kot orodje socialistične revolucije z nalogo, da revolucionarno progresivno mladino povežemo z drugimi naprednimi silami delavskega razreda in delovnimi ljudmi. V nadaljnji usmeritvi poskušamo doseči, da bo nova Zveza socialistične mladine Slovenije resnično postala organizator boja naprednih socialističnih sil v vrstah mladine, da se resnično neposredno aktivira na osnovah socializma in samoupravljanja na čelu z delavskim razredom in zvezo komunistov.

V celotnem povezovanju in delovanju postavljamo tak model organizacije, ki bo omogočal, da se v različnih oblikah vključuje vse interese mladih ljudi, še posebej pa, da se v celotnem organiziranju, delovanju in povezovanju zagotavlja odločujočo vlogo in vpliv mladih delavcev, kar je potrebno zato, da bo mladina v celoti s progresivnimi socialističnimi silami vred aktivni revolucionaren faktor v razvoju naše družbe. Zelo jasno se bomo opredelili, da se morajo vsi deli mladine tako delavska, kmečka, dijaška in študentska povezovati v svojih akcijah in dejavnostih na osnovi enotnih in jasnih idejnopolitičnih izhodišč, ki jih izraza tudi programska usmeritev ZKJ, kar pomeni, da bo morala nova organizacija združevati vso napredno socialistično mladino in da se bo hkrati bojevala za socialistično usmerjenost slehernega mladega človeka. Posebej je potrebno poudariti, da osnutek statuta nove ZSMS opredeljuje, da je treba osnovne organizacije ZSMS ustanoviti v temeljni organizaciji združenega dela kot sestavni del sindikalne organizacije, kar pa seveda

ne pomeni, da se aktivni spreminjajo v sekcije sindikalnih organizacij, temveč mora ravno to omogočati, da se interesi mladih v TOZD oblikujejo in izražajo v mladinskih aktivih, da se hkrati uresničujejo in izražajo tudi znotraj sindikalne organizacije. Pri tem izhajamo iz stališča, da delavskega razreda ni mogoče cepiti na dva dela – na stare in mlade, ampak da je enoten, organiziran v sindikatu in da je problematika, ki jo rešuje ali hoče reševati mladina, skupna celotnemu delavskemu razredu.

Osnovne organizacije bodo ustanavljali tudi na šolah vseh stopenj, v kmetijskih zadrugah in kombinatih, v KS, na vasi in v mestu ter v drugih organizacijah in društvih, ki vključujejo mladino.

V teh dneh pred kongresom slovenske mladine moramo odločno v vseh osnovnih organizacijah – aktivih – ter drugih oblikah izobraževanja mladine organizirati razprave o predlogih dokumentov za kongres, saj kolikor bolj bodo dokumenti prodrli do slehernega mladina, toliko bolj bodo uresničljivi in uresničeni. Še več. Z neposredno idejnopolitično akcijo je v tem obdobju potrebno doseči, da se vsi mladi opredelijo in vključijo v razpravo. Le v tem primeru bodo kongresne priprave in kongres resnično odsevali njihova hotenja in pričakovanja in zahteve. Prizadevati si moramo, da bomo resnično izpolnili naloge, ki jih pred nas postavlja sedanji in prihodnji čas, zlasti pa si je v teh mesecih potrebno prizadevati, da se izpolnijo tista področja, kjer zastajamo. Zastavljena in uresničevana aktivnost v tem obdobju mora prispevati tudi k resnični idejnopolitični in akcijski enotnosti ter večji mobilnosti mladih v celotnem slovenskem in jugoslovenskem prostoru.

Zdenko Mali

FOTO-KINO ZVEZA SLOVENIJE
FOTO-KINO KLUB „JANEZ PUHAR“ KRANJ
FOTO-KINO SEKCIJA „ISKRA“ KRANJ

ORGANIZIRA

IV. ISKRINO RAZSTAVO FOTOGRAFIJE

v Kranju od 27. nov. do 3. dec. 1974 v avli

Skupščine občine Kranj

Tema razstavljenih fotografij je:

„NAŠ DELOVNI ČLOVEK“

Pogoji razstavljanja:

Razstave se lahko udeležijo vsi fotoamaterji, ki so člani fotoklubov ali sekcij v ZP Iskra, z največ 10 črno-belimi fotografijami, ki še niso bile razstavljene v Kranju. Fotografije, ki ne smejo biti kaširane, naj bodo formata 30 x 40 cm do 30 x 30 cm. Opremljene naj bodo z običajnimi podatki avtorja. Prireditelj si pridržuje pravico objave razstavljenih fotografij, če avtor tega izrecno ne prepove.

Fotografije oddajte vodstvu sekcije „Iskra“ ali pa jih pošljite na naslov: Foto-kinosekcija „Iskra“, Savska loka 1, 64000 Kranj, najkasneje do 10. nov. 1974. Ocenjevala jih bo posebna strokovna žirija, ki jo oskrbi Foto-kinoklub „Janez Puhar“ Kranj.

N A G R A D E :

Za najboljše kolekcije (4 razstavljene fotografije):

- 1 zlata medalja
- 1 srebrna medalja
- 1 bronasta medalja

Za najboljše posamezne fotografije:

- 1 zlata medalja
- 1 srebrna medalja
- 1 bronasta medalja

V kolikor bodo na razpolago sredstva, dobi vsak avtor katalog razstavljenih fotografij.

Koledar razstave:

Zadnji dan za sprejem fotografij: 10. 11. 1974

Ocenjevanje fotografij: 16. 11. 1974

Razstava: od 27. 11. do 3. 12. 1974

Vrnitev fotografij: 16. 12. 1974

NAŠ DELOVNI ČLOVEK V SLIKI

Foto-kinosekcija „Iskra“ objavlja v današnji številki časopisa „Iskra“ razpis za razstavo fotografij „Naš delovni človek“. Ob tem bi radi dali fotoamaterjem, ki so člani Iskrinih fotoklubov in sekcij, nekaj napotkov za izdelavo fotografij.

Predvsem bi radi poudarili, da mora fotografija prikazovati našega delovnega človeka na sodoben in tehnično dovršen umetniško izrazen način. Tema je vsekakor dovolj obširna, zato vodstvo sekcije upa, da bo do določenega roka prispelo na njen naslov dovolj fotografij, na katerih naj bo upodobljen:

- delavec v tovarni, na polju, v gozdu, na gradbiščih itd;
- obrtnik;
- zdravstveni, prosvetni in kulturni delavec itd.;
- delavec na dopustu, pri športu, zabavi, v bolnici in drugod;
- delavec doma v družini.

Fotoamaterjem želimo obilo dobrih posnetkov in kvalitetnih fotografij.

Elektromehanika pripravlja gradnjo na Laborah

Mineva leto, odkar so se začele seliti montaže telefonije iz Savske loke v novozgrajene prostore na Laborah. Ob otvoritvi v juliju l. 1973 je bila v novih prostorih razporejena že vsa montaža central.

Obiskovalec tovarne na Laborah pa pri ogledu prostorov dobi občutek, da je že vse polno in ni prostora za dodatno opremo in povečanje proizvodnje. Poleg montaže central ima Elektromehanika še druge probleme. Tovarna stikal je utegnena med cesto in Savo, zato lokacija ni primerna za kakršnokoli širjenje. Proizvodnja pa se seli v prostore na drugih lokacijah. Zato so v Elektromehaniki predlagali, da bi sedanjo zgradbo stikal opustili, vso proizvodnjo pa preselili v druge, primernejše prostore. Proizvodnja telefonije je sedaj razdeljena na dva dela: na Savski loki je razporejena proizvodnja sestavnih delov telefonskih central in proizvodnja sestavnih delov telefonskih elementov skupno z montažo (TEA), na Laborah pa montaža telefonskih central. Kljub dobremu sodelovanju nastaja tu mnogo prevažanja sestavnih delov in „službenih potovanj“. Zato je rešitev mogoča samo v združitvi vse telefonije na eni lokaciji pod eno streho.

Poseben problem so še skladišča na Savski loki. Preveč jih je, povsod so – po hodnikih, v lesenih, že slabih provizorijah, pod nadstreški, nekatera pa tudi pod milim nebom. Da bi preprečili nastajanje škode, je treba čimprej ukrepati. Tudi za proizvodnjo števec, električnih ročnih orodij in orodjarno bo potrebno več prostora.

Zaradi vseh omenjenih razlogov so v Elektromehaniki mnenja, da je nujno čimprej zgraditi na Laborah še dve taki enoti, kot je sedanja, da bodo lahko tja preselili vso telefonijo iz Savske loke. V izpraznjene prostore na Savski loki pa bodo preselili proizvodnjo stikal, povečali proizvodnjo števec, električnih ročnih orodij in orodjarne. Uredili bodo tudi skladišče in podrli provizorije.

Vsi načrti še niso podrobno izdelani, vendar pa so osnovni koncepti jasni. Dobiti morajo nove prostore. Za gradnjo na Laborah že imajo lokacijsko odločbo in dovoljenje za pripravljala dela. Buldozerji so pripravljeni, da zorijejo v zemljo. Vsa gradnja bo potekala po zazidalnem načrtu za to območje, predhodno razobčenenem v prostorih Občinske skupščine Kranj. V.B.R.

POJASNILO

V prihodnji številki Iskre bomo objavili Predlog samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov v SRS.

Razen tega bomo objavili prihodnjic tudi razpis štipendij ZP Iskra za l. 1974/75.

Kulturo delavcem

Ena izmed temeljnih nalog za razvoj naše samoupravne družbe na novih načelih je, čim hitreje priti do celovitega družbenega obveščanja, kot je dejal tov. Edvard Kardelj. To pomeni, da delavec nima samo pravice do dela in soodločanja o rezultatih svojega sedanjega in minulega dela, temveč mora biti sproti obveščen o vseh problemih delitve družbenega proizvoda kot celote in o funkcioniranju oblasti delovnega človeka.

Danes se borimo ne samo za osvoboditev dela, temveč za svobodno osebnost novega, celovitega človeka, nosilca vseh preteklih in bodočih vrednot in vizij nove humanistične družbe.

Casopis podjetja prevzema nase del teh nalog. Naj ne bo le informator, kaj kdo dela in kako, temveč tudi najtrdnjša vez med vsemi sodelujočimi. Njegov namen je, da strne vse proizvodne potencialne v kolektivu in da s kulturnim obveščanjem vseh delavcev ustvarja kolektivno zavest usodne povezanosti vseh, ki sodelujejo v proizvodni verigi in delitvi po načelu: kdor več da, naj več prejme.

Casopis bo približal kulturo delavcu, ustvarjalcu vseh vrednot z namenom, da ga kot potrošnika kulture vključuje obenem tudi kot proizvajalca.

Marx je zapisal, da postane ideja materialna sila takrat, kadar zajema ljudske množice. Ne smemo se razburjati, kajti kar smo odosno kar bomo sejali, to bo zrastle in to bomo želi. Prav gotovo je eden od vzrokov za velike uspehe in naglo rast v zelo težkih pogojih konkurence na domačem, še bolj pa na svetovnem tržišču, kulturna prosvetljenost in proizvodna usposobljenost delavstva, pa tudi vodstva podjetja, ki ve, kaj hoče.

Današnja družba kot celota posveča tem vprašanjem večjo pozornost. Zakaj kultura je katalizator družbenih teženj. Mi kultiviramo samoupravo, ker samouprave brez kulture ni. Če tega ne bi delali, bi imeli politično kulturo.

Vodilna sila, ki giblje samoupravni socializem, je delovno ljudstvo, ljudje v duhovni in materialni proizvodnji s svojo organizirano avantgardo, zvezo komunistov in drugimi političnimi organizacijami.

Industrijska družba je po svoji naravi groba, enolična in standardizirana kot tekoči trak, zato nujno

potrebujemo humanizacijo. Spremeniti družbo, jo napraviti boljšo, bolj človeško pa pomeni spremeniti zavest človeka. Kajti iz slabih posameznikov v nobenem sistemu ne more biti dobre in učinkovite družbe. Iz zavestnih in sposobnih ljudi pa lahko gradimo nov svet novih odnosov.

Nepretirana kulturna revolucija lahko osvobaja človeka in zagotovi napredek. Ustvarja pogoje, ko bomo lahko vsaj omejili zverski egoizem posameznikov, grabežljivost, težnje po nasilju in vladanju ljudem, težnje po plitvi potrošniški mentaliteti in nepravičenem prilaščanju.

Samo osveščeni delovni človek bo lahko lomil birokratske in tehnokratske monopole, malomeščanstvo, klerikalizem in oportunitizem kratkovidnežev.

Večja obveščenost delavcev je večja demokracija in večja svoboda za ustvarjalce, a manjša za tiste, ki nas hote ali ne hote zavirajo.

Mi moramo naučiti ljudi brati! Zato so potrebne knjižnice in ljubizen do knjig. Likovna umetnost in glasba morata postati last in kulturna

potreba delavca, ne pa privilegij neke samozvane elite, ki sploh ni elita.

Delavec noče biti več vijak, privešek stroja, ki ga, ko se izrabi, vržejo na odpad. Hoče biti aktiven kreator proizvodov materialnih in duhovnih potreb. Denar, ki ga delavec nameni za kulturo, ni voda, zlita v pesek, temveč se obrestuje že v tej in v vseh naslednjih generacijah.

Danes vemo, da kultura ne more biti dekla dnevne politike, pač pa skupno z njo ustvarja spoj celovitih hoten napredka.

Mi bomo spoštovali kulturne dosežke revolucionarne poti vseh jugoslovanskih narodov in odklanjali vzore neke kvazi moderne zahodne družbe, ker se zavedamo, da je naša pot v socializmu dovolj bogata in izvirna, da zadovolji vsakega, po svobodi in kulturi stremečega državljan.

Tovarniško glasilo naj bi v polni meri konkretiziralo naš splošni cilj. Pripomogel naj bi tudi drugim z vzori, kako delo osvobaja človeka in mu daje pogoje za napredek in srečo.

Tone Svetina, pisatelj

Mladinske delovne brigade

Mladinke in mladinci ZP Iskra bodo letos sodelovali na treh mladinskih delovnih brigadah — na Dugem otoku, na zvezni brigadi Kozjansko 74 in v brigadi Bratstvo in enotnost blizu Kruševca.

Obe izmeni Iskrine brigade na Dugem otoku sta se že zdavnaj vrnili domov. V Iskrinem kampu. Mir sta opravljali predvsem zemeljska dela za postavitev novih šotorov in montažne hiše ter za ureditev športnih igrišč. Urejali sta tudi obalo in pristanišče, tako da se bodo imeli tisti delavci Iskre, ki bodo na Dugem otoku preživeli dopust, resnično lepo. Brigadi sta uspeli, predvsem prva.

Glede zvezne brigade Kozjansko 74 moram žal povedati, da niti najvišji predstavniki mladih Iskrašev do prednedavnim niso vedeli, kdaj in koliko mladink in mladincev iz Iskre bo sodelovalo v tej brigadi, ki naj prebivalcem nerazvitega Kozjanskega prispeva svoj delež za lepši jutrišnji dan. Z informacijo, da je trenutno v brigadi kar 50 Iskrašev, sem se odpravil na Kozjansko in po dolgem iskanju in preklinjanju ceste le prispel v vašico

Šentvid pri Planini, kjer je brigada nastanjena. Komendant brigade mi je s pomilovalnim nasmehom povedal, da sta v prvi izmeni brigade menda le dva Iskraša in še ta dva sta tisto popoldne odšla v Celje v gledališče. Prvič pa sem na Kozjanskem in pozneje v Ljubljani zvedel, da je hotela Koordinacijska konferenca ZM ZP Iskra organizirati samostojno brigado, ki pa zaradi koncepta Zvezne brigade za Republiško konferenco Zveze mladine Slovenije ni bila sprejemljiva. Predstavnika KK ZM ZP so tam opozorili na podobnost želja po organiziranju Iskrine štafete in Iskrine delovne brigade, svetovali pa so mu, naj Iskra organizira udarniške dneve in naj tako kot predstavnik ZP Iskra sodeluje v akciji Kozjansko 74.

Enkrat za vselej bo treba v naši družbi s tem pa tudi v Iskri obračunati z lokalističnimi tendencami, ki jih lahko označimo tudi kot grupštvo. Nobena sredina ni otok sam zase, ampak je del celote in le v tem kontekstu mora vsaka organizirana sredina najti svoje mesto.

V prvi izmeni Zvezne brigade Kozjansko 74 sta sodelovala le dva Iskraša in to iz Štajerskega bazena, v drugi brigadi, ki se je začela v soboto, 18. maja, pa je okoli 40 mladink in mladincev iz gorenskih in dolenskih Iskrinih podjetij.

Mladi Iskraši se bodo udeležili še ene delovne akcije — brigade Bratstva in enotnosti, ki bo od 4. avgusta do 1. septembra na Moravi v naselju Lomnica pri Kruševcu. V tej akciji bo sodelovalo 55 brigadirjev, med njimi 7 iz Iskre. lad

VZORNI ŠTIPENDISTI

Iskrini štipendisti so gotovo med najbolj organiziranimi in najmarljivejšimi v Sloveniji. To pot ne bi spregovoril o tem, kakšne povprečne ocene imajo na posameznih fakultetah, pač pa o dejavnosti Kluba štipendistov Iskre. Ta klub ima poleg referata za štipendiranje in izobraževanje gotovo veliko zaslug za takšno pohvalno dejavnost.

Klub štipendistov Iskre vodi študent 4. letnika ljubljanske strojne fakultete Miloš Ošljaj. Do lanskega leta se je klub ukvarjal bolj s štipendijsko politiko in štipendijami, letos pa je precej svoje dejavnosti namenil tudi klubski dejavnosti. Glede na potrebe in možnosti se dejavnost kluba, če lahko tako rečemo, izpopolnjuje, saj bo z novim šolskim letom prešel na novo organizacijsko shemo. Le-ta naj bi omogočila in hkrati pritegnila večje število štipendistov v organizirano aktivnost mladih ZP Iskra. Štipendisti so gotovo člani te Iskrine družine, zato bi morali živeti in delovati tako kot drugi Iskraši.

Način delovanja kluba je takšen, da so posamezniki odgovorni in zadolženi za posamezne akcije, ki si jih štipendisti zadajo. Med najpomembnejše akcije in naloge naj uvrstimo ustanovitev kluba inovatorjev, organiziranje inozemskih praks, organiziranje tečajev tujih jezikov, organiziranje ekskurzij in smučarskih izletov, vključevanje večjega števila štipendistov v klubsko dejavnost in seveda skrb za štipendiste in njihov gnotni položaj.

Posnetek iz TOZD ELA novomeške tovarne, ki kaže delavke pri delu v oddelku elektro konfekcije.

ISKRA — ELEKTRONIKA, HORJUL

Vsa prizadevanja za izpolnitev načrta

Na osnovi tržnih potreb so v naši tovarni elektronskih merilnih instrumentov v Horjulu za letos precej povečali svoj proizvodni načrt nasproti realizaciji v preteklem poslovnem letu. Če je bila ta realizacija lani okrog 32,5 milijonov dinarjev, potem naj bi po letošnjem načrtu dosegli vrednost proizvodnje okrog 50 milijonov dinarjev, kar je nedvomno lep skok.

Zavedali so se sicer, da tolikšnih obveznosti ne bodo mogli izpolniti zlahka, vendar pa so se že takoj ob štartu v letošnje poslovno leto pojavile večje težave, ki jih pri izpolnjevanju postavljenega načrta močno ovirajo. V prvih štirih letošnjih mesecih je uspelo doseči realizacijo v višini 9,3 milijonov dinarjev, kar pomeni komaj pičlih 16 % celoletnega proizvodnega načrta, ali nekako 70 % dinamičnega načrta za to obdobje.

Nastaja vprašanje, v čem so vzroki za tako skromno realizacijo v obdobju od začetka leta do konca meseca aprila. Vzrokov za tak izpad je najbrž več, vsekakor pa je med njimi glavni problem v preskrbi z reprodukcijskim materialom. Sicer v tovarni še nikoli niso imeli tolikšnih zalog reprodukcijskega materiala kot letos, a kaj, ko je ta material nekomplet in razumljivo zaradi tega zastaja proizvodnja. Takšnemu stanju so v precejšnji meri krive razmere, ki vladajo na tržišču elektronskih sestavnih delov (dobavni roki so dolgi, itd.)

Drug, prav tako boleč problem pa je v premajhnih obratnih sredstvih zatolikanj povečano proizvodnjo. Nenehno namreč primanjkuje tudi sredstev za plačilo naročenega uvoznega materiala (za dvig s carine), katerega pri svoji proizvodnji uvozijo okrog 30 %. Kaj prida bolje pa tudi ni z nabavo domačih materialov.

Tovarna si v zadnjem času močno prizadeva, da bi čim več svojih izdel-

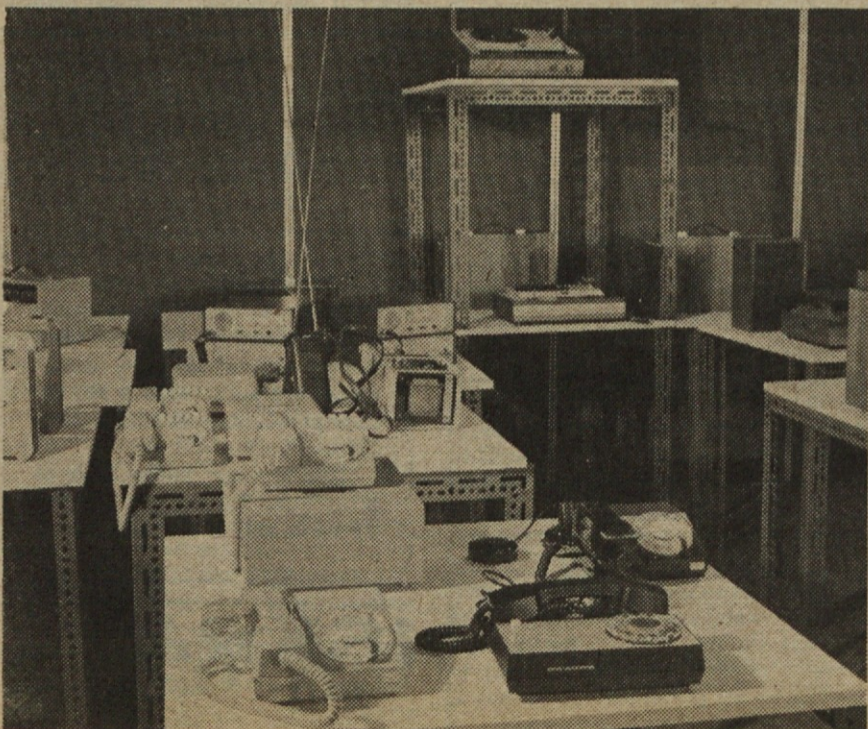
kov izvozila. Pri tem sorazmerno dobro uspeva, vendar pa vselej ne gre lahko, saj je treba upoštevati konjunkturne spremembe na tujih tržiščih, ki včasih niso majhne. Od l. 1971, ko je izvoz horjulske tovarne dosegel okrog 700.000 dinarjev, se je leto kasneje le-ta bistveno povečal — na 260 milijonov dinarjev, lani pa je dosegel že 330 milijonov dinarjev. Računajo, da bodo tudi letos dosegli nadaljnje povečanje izvoza, zlasti še, ker se na področju regulacijskih transformatorjev kažejo (na osnovi konkretnih naročil) ugodne možnosti za izvoz v Italijo.

Delovni kolektiv tovarne v Horjulu že skoraj osmo leto ostaja približno enako številni. Blizu 300 jih je, ki pa vendarle iz leta v leto povečujejo vrednost svoje proizvodnje. To dosegajo predvsem na račun večje produktivnosti svojega dela, delno pa tudi zaradi sprememb v strukturi proizvodnje. Posebno pri sodobnih izdelkih se namreč tehtnica nagiba v korist vložene materiala nasproti vložnemu delu.

Vsa prizadevanja vodstva tovarne in celotnega delovnega kolektiva gredo v to smer, da bi v naslednjih mesecih kar se bo dalo omilili težave, ki jih ovirajo pri uspešnejšem izpolnjevanju letošnjega načrta. Izpadi v prvih štirih mesecih letošnjega leta sicer niso tako majhni, kljub temu pa tudi ne tako veliki, da bi jih ob povečani prizadevanosti do konca leta ne mogli dohiteti. To vsekakor ne bo lahko, vendar je delovni kolektiv pripravljen storiti vse, da bi letošnji, čeprav toliko večji proizvodni načrt le dosegli in tako ustvarili čim večji dohodek, od katerega je pač odvisen celoten uspeh poslovanja in nadaljnja pot napredka te naše delovne organizacije.

Še dva posnetka s skrbno pripravljene razstavnega prostora Iskre na letošnjem spomladanskem velesejmu v Zagrebu, kjer se je naše podjetje nedvomno tudi tokrat dostojno predstavilo, zlasti še z nekaterimi novostmi iz proizvodnega programa.

ISKRA — Industrija elementov in zabavne elektronike Ljubljana, Stegne 17

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

TOZD KERAMIKA, Ljubljana, Vižmarje — Pipanova pot 18

3 STROJNE KLJUČAVNIČARJE — za delo na vzdrževanju strojnih naprav
Pogoj: eno leto prakse, odslužen vojaški rok

TOZD ORODJARNA, Ljubljana, Stegne 17

KD ORODJARJA
Pogoj: odslužen vojaški rok, nekaj let prakse

Pismene vloge sprejema kadrovska služba — Lj., Stegne 17, v roku 15 dni od dneva objave.

Predvidena razširitev obrata

Na vprašanja UREDNIŠTVA odgovarja direktor proizvodnega področja „Elektromehanike“ Kranj – ALOJZ GRČAR, dipl. ing.

Vprašanje:

31. julija letos bo poteklo štiri leta, odkar je bila otvoritev novega proizvodnega obrata za telefonske elemente na Blejski Dobravi. V pozdravnem govoru je bilo takrat rečeno, da je trenutno zaposleno 86 oseb, v doglednem času pa jih bo mogoče sprejeti več. V tej, lahko bi rekli, štiriletni dobi, se je izkazalo, da so se celo optimisti usteli, saj so prostori tako prenapolnjeni, da so resna ovira za nadaljnji razvoj tega obrata. Kaj menite o tem? ... Je razširitev na vidiku?

ne zadostujejo, zato je predvidena razširitev obrata. To je nujno ne samo zaradi tega, ker je sedanji prostor pretesen, pač pa tudi zato, ker obstaja realna možnost zaposlitve novih delavcev, dočim jih je v Kranju zelo težko dobiti.

Vprašanje:

Ker, kot pravite, v Kranju ni moč dobiti dovolj delavcev za proizvodnje telefonije, obstaja mnenje, da bi nekaj montažnega dela prenesli iz matične tovarne v obrat na Blejsko Dobravo. Je to točno?

Odgovor:

V Kranju bi morali močno povečati proizvodnjo telefonskih aparatov, ker so naročila dokaj večja od zmogljivosti. Ker smo z delovno silo v Kranju v precejšnji stiski, na Blejski Dobravi pa bi bilo možno dodatno zaposliti nove delavce, se dogovaramo, da bi prenešli iz Kranja izdelek, ki bi pretežno zaposloval žensko delovno silo. O tem se pravkar dogovarjamo in upam, da bo zadeva v kratkem rešena. Prepričan sem, da jim lahko zaupamo tudi zahtevnejše delo, saj je kvaliteta njihovih izdelkov taka, da nimamo doma, niti v izvozu nobenih pripomb. Morda še ni vsem čla-

Odgovor:

Obrat telefonskih elementov na Blejski Dobravi pri Jesenicah je bil predviden za izdelavo telefonskih enot; v glavnem za izvoz. Za te enote je bilo predvideno, da se bodo v Kranju sestavljeni releji justirali na Blejski Dobravi, da bodo tam izdelovali žične oblike, pločevinaste dele pa bi dobivali iz Kranja. Seveda bi bila kompletna montaža teh enot na Blejski Dobravi. Obrat je bil zgrajen za približno 150 do 200 delavcev, kasneje pa so se potrebe po telefonskih enotah tako povečale, da je zdaj, po štirih letih, zaposleno na Blejski Dobravi že 423 oseb. Razumljivo je, da obstoječi prostori za tako število delavcev več

NEJKA DURATOVIĆ se je zaposlila v Iskri 1972. leta. Marljivo in prizadevno dela v obratu na Blejski Dobravi. Slika jo predstavlja pri predjuziriranju ploščatih relejev.

nom Iskre znano, da telefonske enote, ki jih za Siemens izdeluje obrat na Blejski Dobravi, kupec sploh več ne kontrolira, ampak jih direktno pošilja na teren za vgrajevanje v telefonske centrale. To je eden od dokazov in pohval kolektivu obrata na Blejski Dobravi, ki je že od vsega začetka zgled izredne marljivosti in vestnosti ter discipline in kvalitetnih izdelkov, tako da si takih obratov samo še želimo.

ABC

Obisk iz Makedonije

Na povabilo tovarne EMO sta bila prejšnji teden na obisku v Sloveniji pomočnik sekretarja za gospodarstvo pri Izvršnem svetu Makedonije Markovski in sekretar za industrijo pri makedonski gospodarski zbornici Georgijevski. Pred tem sta bila na obisku v Makedoniji dva predstavnika celjskega kolektiva, njun obisk pa so organizirali ob posredovanju sekretariata za gospodarstvo Izvršnega sveta Slovenije.

Namen obiskov so bili pogovori še o tesnejšem in obsežnejšem sodelovanju med EMO in makedonskim gospodarstvom. V trenutni fazi so zmogljivosti za proizvodnjo posode v EMO omejene, na jugoslovanskem trgu pa primanjkuje še vedno nekaj tisoč ton posode. Zaradi tega želi celjski kolektiv vzpodbuditi nekatera podjetja v Makedoniji, da začnejo v sodelovanju z EMO izdelovati prav ta artikel, po katerem je na tržišču trenutno veliko povpraševanje.

Predstavniki makedonskega gospodarstva in EMO so ugotovili, da obstajajo precejšnje možnosti za okrepitev sodelovanja in da je treba storiti potrebne korake.

Gosta iz Makedonije sta dopotovala na obisk v Slovenijo v ponedeljek. V torek ju je sprejel predsednik skupščine ZP Iskra Vladimir Logar, sešla sta se tudi s sekretarjem za gospodarstvo pri Izvršnem svetu Slovenije Dragom Petrovičem ter v sredo z najvišjimi predstavniki kolektiva EMO iz Celja.

DOPIŠUJTE V ISKRO

NASLOV UREDNIŠTVA: KRAJ, SAVSKA LOKA 4 tel.: 22-221, int. 2333.

Ničesar luksuznega

Objavljamo dopis kolektiva končne kontrole TOZD ERO v Elektromehaniki v zvezi z gradnjo počitniškega centra Iskra v Pineti v Novigradu. Vsebina dopisa je terjala odgovor, katerega objavljamo v nadaljevanju.

Uredništvu Iskre!
V glasilu „ISKRA“ z dne 23. marca 1974 je bil objavljen seznam TOZD-ov, ki so se odločili za izgradnjo počitniškega centra v Pineti. Na seznamu je tudi Elektromehanika.
Sodeč po objavljenem načrtu, naj bi bil objekt zelo moderen in seveda tudi drag (avtomobilska steza, bazeni itd.) Center naj bi imel približno 500 ležišč. Potrebna sredstva so nedvomno ogromna.

Tu pa se postavlja vrsta vprašanj. Koliko časa bo treba čakati na vrsto za letovanje ob tolikšem številu zaposlenih? Kakšne bodo cene? V kakšne namene bo služil predvideni garni hotel?
Sodimo, da si delavci z nižjimi osebnimi dohodki ne bodo mogli privoščiti letovanja v centru. Na vrsto bi bilo treba čakati nekaj let. Omenjeni garni hotel pa sploh ni v interesu delavskega turizma. Smatramo, da o odločitvah, kot je ta, ne morejo odločati samo samoupravni organi, ampak direktno celotni kolektiv. Denar prispevamo vsi, zato opravičeno zahtevamo, da se z njim ravna gospodarno.

Prosimo uredništvo, da pismo objavi v glasilu, od pristojnih služb pa pričakujemo odgovor.

Odgovor Počitniške skupnosti Iskra:

Skica in opis bodočega centra v Pineti pri Novigradu, objavljen v Iskri 23. marca letos, sta bila leneobvezna plod projektanta, kateremu smo zaupali izdelavo prve idejne zasnove bodočega centra. Razumljivo nikomur ne more biti in tudi ne sme biti vseeno, ali bodo dokajšnja, za izgradnjo takšnega centra potrebna sredstva, koristno in preudarno uporabljena in iz njih zgrajeno vse tisto, nujno in potrebno, sodobno in funkcionalno, ali pa bi se z njimi šli kdve kakšen nepotreben in nesmiseln luksuz.

Zakaj tako?

V celoti objavljamo dopis Janeza Gašperšiča, odgovornega za letovanje članov kolektiva Elektromehanike, v katerem očita nekorektno delo Počitniške skupnosti z Elektromehaniko glede počitniških aranžmajev. Na ta dopis smo pri Počitniški skupnosti zahtevali ustrezen odgovor. Le-ta je realen, čeprav verjetno piscu dopisa ne bo mogel pregnati pričanja o nekorektnosti te naše službe.

Najprej torej dopis Marjana Gašperšiča:

Počitniška skupnost je v glasilu ISKRA št. 14, dne 13. 4. 1974, objavila razpis počitniških uslug z debelim naslovom: KJE IN KAKO BOMO LETOVALI S POČITNIŠKO SKUPNOSTJO. Vabljen naslov, posebno za delavce, ki morajo dobro premisliti, kako bodo obrnili dinar, da si bodo z družino lahko privoščili počitnice, kajti cene v razpisu so bile za vse aranžmaje dokaj sprejemljive. V okviru ZP smo velika družina, z majhnimi počitniškimi kapacitetami, zato je bila delitev po posameznih podjetjih več kot skromna. Prav! Gremo po načelu poštenosti, vsem enako.

Počitniška skupnost nam je dala na voljo kapacitete, kolikor nam jih glede na število zaposlenih pripada. Objavili smo svoj interni razpis, v katerem smo navedli, kakšne so kapacitete letovanja za naše podjetje v okviru Počitniške skupnosti. Na dan začetka prijave je čakalo v vrsti pred prichetkom delovnega dne preko 50 delavcev, ki so neestrno pričakovali, ali bodo prišli v spisek prijavljenih ali ne. Isti dan ob 8. uri je bilo zasedenih preko 85% razpoložljivih kapacitet. Delavci, ki so si z dolgim čakanjem priborili mesto med „izbranimi“, so zadovoljno odhajali, toda tisti, ki so se prijavili za Vodice, so kaj kmalu izvedeli, da niso med izbranimi, kajti aranžma v Vodicih je bil odpovedan s strani tovarne obutve LILET Maribor, ki je lastnik doma.

Takšno je namreč opravičilo Počitniške skupnosti, ki ga ne smatram kot opravičilo, temveč kot neresnost tistih ljudi v Počitniški skupnosti, ki sklepajo pogodbe, odnosno ki jih ne sklepajo, pa bi jih najbrž morali, če zagotavljajo aranžmaje potom objave v našem časopisu. Spodrsrljaj z Vodici bi bil še nekako opravičljiv, če ne bi pred nedavnim dobili sporočila, da tudi v Umagu, Debelem Rtiču ter delno v Savudriji ne bomo dobili objavljenih kapacitet. Za nameček pa še to, da moramo skriti za sobo, ali dve tudi kapacitete v Poreču, Sporočila so prihajala seveda v času, ko smo imeli že zasedenih večji del kapacitet.

Pozivam odgovornega v Počitniški skupnosti, da javno prek glasila odgovori vsem tistim prizadetim delavcem in njihovim družinam, ki ne bodo mogli zaradi nelojalnega dela Počitniške skupnosti letovati, kot jim je bilo objavljeno v glasilu ISKRA, temveč si bodo morali iskati zaradi odpovedi prijave kraj letovanja drugje.
Ze vnaprej ne sprejemno opravičila, češ da je Počitniška skupnost za tuje aranžmaje odvisna od volje lastnikov domov, hišic itd., ali bodo le-ti pripravili odstopiti kapacitete ali ne, Počitniška skupnost ima status strokovne službe, zato je dolžna opravljati svoje delo strokovno z zagotovitvijo razpisanih kapacitet, ne pa zavajati delavce z obširnimi aranžmaji v glasilu ISKRA, ki se ob bližanju sezone v prenekaterih primerih razblinjajo v nič.

V ilustraciji pa še to. Vse turistične agencije, s katerimi zaradi lastnih premajhnih kapacitet sodelujemo, so dosti bolj korektni pri delu z nami in ne poznajo takšnega načina dela, ki ga imamo v lastni hiši. (Beri v ZP ISKRA!)

Gašperšič Janez
ELEKTROMECHANIKA KRAJ

Odgovor Počitniške skupnosti Iskre:

Ze tani, še bolj pa letos, je Počitniška skupnost Iskra skušala zadovoljiti želje in potrebe članov delovnih kolektivov ZP s tem, da je ob preskromnih lastnih zmogljivostih, skušala najeti čimveč tujih, v različnih krajih vzdolj jadranske obale. To ji je precejšnji meri uspelo, vendar ne tako, kot bi bilo želeli, spričo dejstva, da je ob rastočih cenah v turističnih objektih, letos tudi povpraševanje po zmogljivostih v počitniških domovih s strani njihovih delavcev veliko večje od pričakovanega.

Omenjena skica torej ni bila nekaj, kar bo, oz. bi moralo biti in kar bi opravičeno navdajalo z zaskrbljenostjo vsakega člana kolektiva Iskre, čigar delež bi šel za izgradnjo doma. Razmisli! moramo se temeljito, kaj pravzaprav potrebujemo in kaj lahko pričakujemo od predvidenih sredstev, ki naj bi jih skupno uporabljali za ta naš bodoči center. Zato je nadaljnja pot takale: v kolikor bo prišlo do gradnje počitniškega centra Iskre v Pineti, bo vsa stvar prevzel poseben odbor, sestavljen iz predstavnikov vseh TOZD ZP Iskra. Le-ta bo naložil bodočemu projektantu natančno, dodobra pretehtane potrebe in zahteve (brez vsakršnih dragih, luksuznih, ali celo nepotrebnih objektov), o čemer se bodo prej izrekle vse TOZD ZP, ki so pripravljene sofinancirati takšno izgradnjo. Na takšni osnovi bodo izdelani končni načrti in po njih in takšnih smernicah bo odbor izvajal izgradnjo po fazah do končne izgradnje.

Pravkar je tudi v pripravi samoupravni sporazum o izgradnji počitniškega centra Iskre v Pineti, o načinu skupnega financiranja, o vprašanju solastništva vseh sofinancerjev in o načinu izkoriščanja počitniških zmogljivosti, ki bi jih PSI pridobila z izgradnjo centra. O tem sporazumu bo felka razprava v vseh TOZD ZP, ki ga bodo le-te, pretehtanega; podpisale in bo dokončno dal smernice za potek izgradnje.

Skrb, kako se bodo zaposleni v Iskri in njihovi svojci, zvrstili pri letovanju v bodočem centru v Pineti, je prav tako odveč, če vemo, da bomo z izgradnjo pridobili zmogljivosti, ki so petkrat večje od obstoječih v PSI (tako pičlih!) in v katerih se vsako sezono vendarle zvrsti lepo število Iskrašev in njihovih svojcev. Nedvomno – ob petkrat večjih zmogljivostih je bistveno manj možnosti, za to, da bi moral kdo „leta in leta čakati na vrsto“, ali ne bi našel prilžnosti za letovanje v Pineti.

Zakaj tako?

Lani je Počitniška skupnost Iskra za najete zmogljivosti podpisala pogodbe in pri tem krepko nasedla. Pogodbe so ji zmogljivosti sicer zagotovile, a v naših tovarnah jih v celoti niso izkoristili in zato je vse neizrabljene zmogljivosti morala PSI sama plačati. Tovarne, ki razpoložljivih zmogljivosti niso izrabile (med njimi tudi Elektromehanika!) pa za poravnavo nastalih obveznosti nočejo slišati, medtem ko je za to poravnavo PSI porabila ves svoj dohodek.

Takšne izkušnje iz lanskega leta so narekivale PSI letos večjo previdnost, zato se je dogovarjala za najete letovanijske zmogljivosti brez obvezujočih pogodb, da ne bi prišlo do pokrivanja neizkoristčenih zmogljivosti z njene strani. Dogovori z zunanjimi partnerji so obetali dovolj možnosti za letovanje naših članov v njihovih domovih, vendar pa se je nepričakovano povečalo zanimanje lastnih članov kolektivov za letovanje v teh domovih in – razumljivo – le-ti imajo pač prednost in tako je prišlo do skrčenja možnosti za letovanje Iskrašev. Povsem logično (razen morda za pisca navedenega dopisa), čeprav za nas neugodno, saj tako Počitniška skupnost Iskra žal ni mogla ustreči vsem željam. Se teži je problem zaradi tega, ker je zanimanje za letovanje članov kolektivov, ki s temi domovi razpolagajo, največje v času glavne letovanijske sezone, torej takrat, ko ima Elektromehanika svoj kolektivni dopust in bi dejansko potrebovali največ prostih zmogljivosti, medtem ko za možnosti v drugih obdobjih nimajo zanimanja!

Glede zasebnih sob v Poreču, oz. glede tega, da jih je PSI letos rezervirala manj, pa naslednje: cene zasebnih sob v Poreču so letos 100 in več odstotkov dražje od le-teh v našem počitniškem domu. Ta razlika v ceni najetih sob zunaj doma pomeni za PSI čisto izgubo, saj je cena penzionov za člane Iskre določena in zato ne prenese večjega deleža stroškov za spanje. Ze te zasebne sobe, kolikor jih je PSI najela, bodo povzročile izgubo, ki jo bo težko pokriti iz morebitnega ostanka dohodka ob koncu sezone. Kako pa bo z ostankom dohodka PSI naj pove še naslednje: doslej je PSI za uporabo ploščadi pred domom v Poreču v gostinske namene plačevala po 3.000 dinarjev obinske takse v sezoni. Letos je ta taksa poskočila tako, da bo morala PSI odšteti za letošnjo in tudi lansko sezono kar 50.000 dinarjev takse, ob vprašanju, če bo za gostinske usluge na ploščadi v celotni sezoni sploh toliko iztržila. Torej – možnosti za pokrivanje razlik v ceni najetih zasebnih sob iz ostanka dohodka PSI ni!

Interesenti za letovanje v Poreču imajo pa kljub temu še neko možnost. V dogovoru s Počitniško skupnostjo Iskra si lahko priskrbijo zasebne sobe, vendar jih bodo morali plačati sami ob obstoječih cenah, hranili pa se bodo lahko v počitniškem domu Iskra, pač po ceni, ki velja za hrano v njem.
Glede Počitniške skupnosti Iskra, ki je, kot pravi avtor dopisa „strokovna služba, dolžna opravljati svoje delo strokovno z zagotovitvijo razpisanih zmogljivosti“ pa še tole: PSI in vsi v njej zaposleni se v celoti zavedamo, da nismo sami sebi namen, pač pa je osrednja vsebina našega dela – ugoditi kar se le da željam in potrebam delavcev Iskre po letovanju, toda nikar ne pozabimo, da je to hkrati služba, ki je v obstoječih odnosih deležna najmanjšega razumevanja, podpore in uvidevnosti, ki dela v težavnih pogojih ob skromnih možnostih in je pri vsem svojem delu najbolj izpostavljena kritiki vsakogar in slehernega, če to dejansko zasluži, ali ne, če je tako ali drugače po njeni zaslugi, ali po zaslugi okoliščin, s katerimi je treba računati ob dejstvu, da imamo lastne počitniške zmogljivosti tako skope.

FELICITA ŽIDOVNIK je pred starostno upokojitvijo 11 let delala v Elektromehaniki v Kranju – TEA – releji. Ob odhodu v pokoj so se sodelavci poslovili od nje z darilom in šopkom rož. Ob tej priložnosti se jim iskreno zahvaljuje za izkazano pozornost.

TONČKA ROPRET je bila 15 let zaposlena v Elektromehaniki v Kranju, GPP števc. Nedavno se je invalidsko upokojila. Ob tej priložnosti se vsem prisrčno zahvaljuje za razumevanje in tovariško pomoč.

STANKA KOKALJ, zaposlena v TEA – releji, Elektromehanika Kranj, je po 22-letnem prizadevnem delu odšla v pokoj. Sodelavci so ji ob slovesu izročili darilo in šopek. Za pozornost in darila se jim iskreno zahvaljuje.

Racionalizacija v Elektromehaniki

ANTON ANŽIČ, večkratni novator in racionalizator, je z zadnjo izboljšavo na stroju za rezanje navojev v jedra ploščatih relejev prihranil kolektivu v enem letu 92.604 N din.

Pregled izumiteljske in novatorske dejavnosti v Elektromehaniki nam kaže določen napredek glede števila prijav, kakor tudi glede ustvarjenega prihranka in izplačanih odškodnin. V letu 1973 je bilo prijavljenih 52 predlogov in je ta številka porasla za 35 odstotkov v odnosu na prejšnje leto. Gospodarski prihranek znaša 5.223.895 N din ter je bilo na osnovi tega izplačano 118.121,00 N din za odškodnine. Od vseh prijav je bilo največ koristnih predlogov in tehničnih izboljšav, medtem ko izumov v tem obdobju ni bilo prijavljenih. Največja odškodnina je bila izplačana v znesku 49.160,00 N din za priznan patent pri paketnih stikalih, ki je bil prijavljen že v prejšnjih letih.

Iz tega je razvidno, da je imela komisija za izboljšave in koristne predloge dokaj odgovorno nalogo pri svojih odločitvah. Posebno v takih primerih, kjer ni na razpolago dejanskih podatkov za izračun prihranka in se višina odškodnine določa po prosti oceni.

Zanimivo je dejstvo, da je bilo nagrajenih tudi nekaj tehnologov oz. konstruktorjev, čeprav jim pravilnik ob normalnih pogojih to pravico izključuje. Pri tem je bilo ugotovljeno, da je rešitev bistveno prešla okvirje zadane naloge in jim zato pripada ustrezna nagrada.

Obseg izumiteljske in novatorske dejavnosti bi moral biti še mnogo večji glede na število zaposlenih v našem podjetju. Kot vzrok takemu stanju je še vedno podcenjevanje racionalizatorjev in nezadostna zainteresiranost za njihove predloge, medsebojna zavist ter verjetno še premajhna materialna stimulacija.

Pohvalno je dejstvo, da se vedno najdejo nekateri člani kolektiva, ki z lastnimi izboljšavami pripomorejo k bolj sodobni tehnologiji. Vsekakor je ta pojav normalen, ker ima še tako dobro zasnovana ideja pri izdelavi tehnoloških planov operacij lahko določene pomanjkljivosti.

Omembe vredna zanimivost je tudi to, da se kot novatorji večkrat pojavljajo ene iste osebe, ki s svojo prizadnostjo izboljšujejo kvaliteto in

pogoje dela, spreminjajo konstrukcije, delovne postopke in podobno. Zato naj tokrat predstavimo enega od večkratnih novatorjev, ki je v zadnjih letih izvedel že nekaj zelo uspešnih izboljšav.

Tov. Anton ANŽIČ, zaposlen kot vodja delavnice za stružene dele v tovarni telefonskih elementov in aparatov, je med številnimi novatorji imel najbolj pomembno izboljšavo leta 1971, ko je preuredil stroj za rezanje navojev v navojne ploščice ploščatih relejev. Iz namiznega polavtomatskega stroja za rezanje navojev je z dodatnimi strojnimi elementi delo popolnoma avtomatiziral in sta zaradi tega odpadla dva novo naročena avtomata.

Pred nedavnim pa je bila izvedena nova izboljšava na stroju za rezanje navojev v jedra ploščatih relejev. V ta namen sta v proizvodnji dva stroja. Na prvem stroju se vrezujejo navoji M 4, na drugem stroju pa navoj M 2, 3. Postopek dela je bil razdeljen na vsak stroj posebej in sicer tako, da so se jedra vlagala v saržer prvega stroja, nato pa še v saržer drugega stroja. To pomeni, da je vsak stroj deloval za sebe. Z vsklajenimi pomiki in strojih je tov. Anžiča vzpodbudila ideja, da bi oba stroja med seboj povezal v skupno delovno enoto. V ta namen je izdelal posebno vodilo, ki služi kot mostičke, po katerem se pomikajo jedra od prvega stroja na drugega.

Treba je omeniti, da jedra v orodju prvega stroja stojijo v navpičnem položaju, med potjo k drugemu stroju pa se v vodilu izravnajo v vodoravno lego.

Dejstvo je, da je bila zamisel praktično izvedena in stroja brezhibno delujeta v medsebojnem dodajanju obdelovancev. Prednost izboljšave je v časovnem prihranku, ker je bilo pri tem ustvarjeno 92.604 N din gospodarske koristi v enem letu. Na osnovi tega je bila tov. Antonu Anžiču odobrena enkratna odškodnina v znesku 5.322 N din. Nedvomno so taka dejanja posameznikov izraz prizadnostnosti in zato zaslužijo primerno priznanje. Šk

PISMA BRALCEV

„Spoznavajmo svet in domovino“

V našem glasilu sem bral, da je ekipa mladih uspešno sodelovala na oddaji „Spoznavajmo svet in domovino“. Pred kratkim je bila baje oddaja tudi v Anhojem. Zanima me, kako se je naša skupina tam odrezala in koliko ekip je sodelovalo.

O. T. Kranj

Opomba:

V začetku je sodelovalo 18 slovenskih ekip, v borbi znanja pa sta ostali le dve: „Salonit“ Anhovo in Iskra Elektromehanika Kranj. V zadnji oddaji si je „Iskra“ priborila 16, „Salonit“ pa 15 točk. Zaključna oddaja bo na dan mladosti 25. maja v Kranju, kjer bodo podelili nagrade in priznanja.

Sklepi poslovnega odbora ZP Iskra

S 1. SEJE DNE 13. MAJA 1974

Poslovni odbor združenega podjetja sprejema na znanje in obravnava poročilo v. d. generalnega direktorja ZP ISKRA tov. Hujsa o pomembnejših dogodkih in ukrepih, podvzetih v zvezi s poslovanjem v času opravljanja dolžnosti generalnega direktorja.

PO ZP se strinja s poročilom o poslovanju ZP ISKRE v letu 1973 in ga predlaga v razpravo in odobritev skupščini ZP ISKRA.

V razpravi o poročilu o poslovanju za leto 1973 je PO ZP ugotovil, da je bilo poslovanje ZP ISKRE v primerjavi z ostalimi podjetji iste branže v Jugoslaviji uspešno.

V podrobnejši analizi poslovanja posameznih TOZDov oz. delovnih organizacij ZP ISKRA pa lahko ugotovimo, da v nekaterih organizacijah situacija ni zadovoljliva oz. da lahko postane kritična.

Ista ugotovitev velja za nezadostno prečiščene programske usmeritve v posameznih organizacijah in njihove investicijske naložbe glede na asortiman in razporeditev.

PO ZP meni, da tudi te analize terjajo čimprejšnjo odločitev o branžni povezanosti TOZDov v ZP ISKRA.

PO ZP ugotavlja, da je predlog gospodarskega plana ZP ISKRA za leto 1974 izdelan v okviru sprejetih smernic in določil samoupravnega sporazuma o združevanju v ZP ISKRA ter ga predlaga skupščini ZP v razpravo in sprejem.

V razpravi o predlogu gospodarskega plana PO ZP ponovno ugotavlja, da moramo planiranje v ZP ISKRA postaviti na nove osnove, tako da bo predlog plana za leto 1975 že izdelan po novem sistemu planiranja.

PO ZP zadoljuje skupne službe ZP, da ugotove, kakšne so bremenitve posameznih TOZD in ISKRE iz sprejetih samoupravnih oz. družbenih dogovorov o skupni porabi.

PO ZP predlaga skupščini ZP, da se v primeru sprejetja predloga PO ZP o oprostitvi prispevkov za sklade in skupne službe v letu 1974 za novopripojene organizacije k ZP ISKRA: TOZD Vega, Trenta in ELA korigira predlog gospodarskega plana, pri čemer naj se upošteva tudi, da TOZD Mali zaganjalniki pri Avtoelektriki Nova Gorica še ni organiziran.

PO ZP sprejema poročilo v. d. generalnega direktorja tov. Hujsa o situaciji v Tovarni polprevodnikov Trbovlje, se strinja s predlaganimi ukrepi za saniranje in predlaga skupščini ZP v sprejem naslednja sklepa:

a) Na podlagi predložene informacije Tovarne polprevodnikov Trbovlje o sanacijskih ukrepih in poslovnih predvidevanjih za leto 1974 se Tovarni polprevodnikov Trbovlje dodeli iz sredstev sklada skupnih rezerv ZP ISKRA Kranj sanacijski kredit v znesku din 946.294,34 za kritje poslovne izgube Tovarne polprevodnikov Trbovlje po zaključnem računu za leto 1973.

Ta kredit se dodeljuje pod pogojem, da Tovarna polprevodnikov Trbovlje v sporazumu in v sodelovanju z združenim podjetjem izdelata do 1. avgusta 1974 celotni sanacijski program, ki naj vsebuje tudi kritje celotnega primanjkljaja sredstev, ki so bila

izločena v zvezi s skupnim vlaganjem Tovarne polprevodnikov Trbovlje in firmo Knapic na zagonske stroške. Prav tako je pri tem upoštevati poslovno izgubo Tovarne polprevodnikov Trbovlje po zaključnem računu za leto 1973 in realizacijo sklepov, sprejetih na zboru delovnih ljudi Tovarne polprevodnikov Trbovlje z dne 14. 3. 1974. Odplačilni rok sanacijskega kredita znaša 5 let, obrestna mera pa 6 %. O odplačitvi, sanacijskega kredita skleneta ZP ISKRA in Tovarna polprevodnikov Trbovlje posebno pogodbo.

b) Skupščina ZP predlaga organom upravljanja Tovarne polprevodnikov Trbovlje, da za začasnega direktorja Tovarne polprevodnikov Trbovlje imenuje tov. ing. Živojina Abramoviča, pomočnika direktorja TOZD Telekomunikacije v Iskra Commerce Ljubljana kot v. d. direktorja Tovarne polprevodnikov Trbovlje ter mu zagotovijo ustrezne pogoje dela s posebno pogodbo.

Področje za ekonomiko in finance skupnih služb se zadolži, da v prehodnem obdobju sanacije sodeluje pri reševanju finančne problematike te tovarne.

PO ZP sprejema predlog pravil za nagrade za izjemne dosežke v gospodarstvu in ga predlaga v razpravo in sprejem TOZDom in skupščini ZP.

PO ZP sklone in pooblašča v. d. generalnega direktorja tov. Hujsa, da organizira posebne razprave o problematiki izpolnjevanja proizvodnih planov, predvsem organizacijah, ki so

dosegle proizvodne plane z manj kot 85 %.

PO ZP sprejema na znanje informacijo v. d. generalnega direktorja, da bo izgradnja projekтивно-poslovnega centra končana predvidoma v mesecu avgustu letošnjega leta. V zvezi s tem PO opozarja organizacijo, da sprejmejo odločitev o združevanju sredstev za pridobitev prostorov za skupne službe ZP ISKRA.

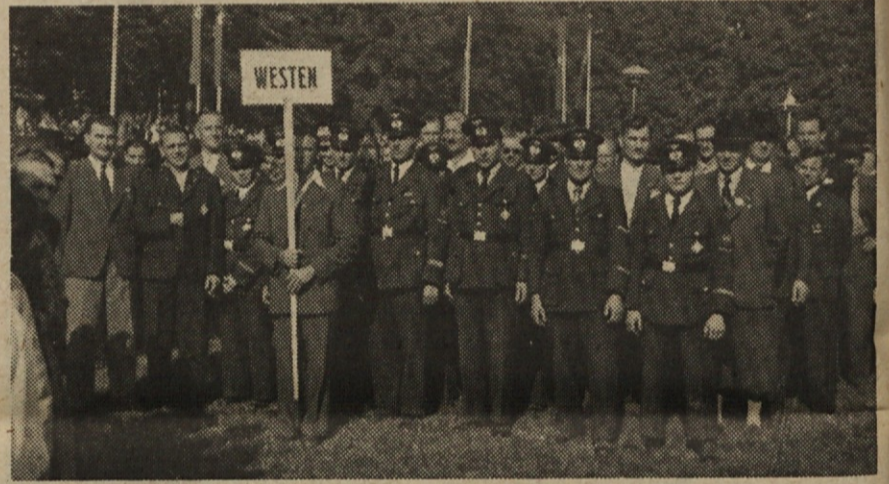
PO ZP podaljšuje mandat komisiji za znanstveno-raziskovalno dejavnost pri PO ZP v istem sestavu.

PO ZP sprejema na znanje poročilo o poslovnem sodelovanju ISKRE z jugoslovansko armijo in imenuje za začasnega koordinatorskega med ISKRO in armijo tov. ing. Milana Železnika. Organizacije ZP ISKRA poslujejo z armijo le v soglasju s koordinatorjem ing. Milanom Železnikom.

PO ZP zadoljuje glavnega direktorja IC tov. Stipaniča, da IC – sektor uvoza prouči vprašanje stimulacije zunanje trgovine z oziroma na sredstva GDK. PO ZP naroča, da se prouči sklenitev samoupravnega sporazuma o podpiranju izvoza v ISKRI in se o tej problematiki poroča na naslednji seji PO ZP.

PO ZP ugotavlja, da je v zvezi z investicijskim vlaganjem v Energetiko potrebna koordinacija, za kar zadoljuje glavnega direktorja IC tov. Stipaniča in ga pooblašča, da v ta namen imenuje ustrezno komisijo.

Zato naj vse organizacije ZP ISKRA po vprašanju energetike sodelujejo z Iskra Commerce.

Prvič v zgodovini EMO – delavci na proslavi 50-letnice tovarne.

Delavci EMO na vsedelavskem zletu leta 1922 v Celju.

Pred 80-letnico Iskre – Industrije EMO Celje

Skozi viharje v svobodo

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Ob propadu avstro-ogrske monarhije so delavci pričakovali, da bo nova jugoslovanska država demokratična republika jugoslovanskih narodov, v kateri bo vsa oblast pripadala delovnemu ljudstvu. Žal pa tedaj naš proletarijat še ni imel vodilne in enotne politične organizacije, ki bi ga združila in pripravila na revolucionarno borbo. Jugoslovanska buržoazija je izkoristila to priložnost in po hitrejši z ustanovitvijo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ne da bi ljudstvo odločalo o obliki in ureditvi svoje države.

Vlada nove države v Beogradu je 30. decembra le odobrila sklep o uvedbi osemurnega delavstva in nameščenstvo.

Nečaka starega Adolfa Westna Avgusta in Adolf, ki sta bila do leta 1900 nemška državljana od tedaj dalje pa avstrijska, sta ob ustanovitvi jugoslovanske države sprejela jugoslovansko državljanstvo. Njuno bogastvo je bilo že tedaj ogromno in tedanja vladajoča klika jima ni le pustila to z žulji

slovenskih delavcev prigranov bogastvo, temveč jima je še nadalje velikuško do volila neomejeno izkoriščati slovenskega delavca in si kopičiti še večje bogastvo. To sta oba v stari Jugoslaviji tudi storila.

Westna sta se trdno povezala z vladajočo kliko v Beogradu. Obiskovali so ju kraljevski ministri in sklepali z njima pogodbe o nabavah za vojsko. Bila sta zelo radodarna do teh ministrov in do dvora. Svoj „patronatizem“ sta dokazovala z velikim darom za nakup dvorca kralja na Bledu. Tudi graditeljem pravoslavne cerkve v Celju sta poklonila ves gradbeni material za to stavbo. Značilno pa je, da so potem Nemci l. 1941 to cerkev ob prihodu v Celje takoj podrli.

Po končani prvi svetovni vojni se je delavsko gibanje močno okrepilo. V Beogradu so bili osnovani enotni sindikati Jugoslavije pod vodstvom komunistov, delavstvo je začelo proslavljati svoj priznanek – 1. maj. V Sloveniji je bila osnovana komunistična stranka, revolucionarni dogodki so se vrstili drug za drugim.

Tudi delavci v Westnovi tovarni so l. 1919 ustanovili svojo strokovno kovinarsko organizacijo, ki so jo vodili marksistično usmerjeni delavci. Ta organizacija je dosegla, da je bil uveden osemurni delovnik in zvišanje delavskih mezd. To je bil sicer začetni uspeh, vendar za delavstvo v poznih letih časih ni mnogo pomenil, kajti oba

zakleta sovražnika slovenskih delavcev Adolf in Avgust Westen, se nista mnogo ozirala na delavske zahteve, ker sta se čutila močna kot nekoč njihov stric, oz. še močnejša, zavedajoč se podpore, ki jima jo je dajala oblast pri izkoriščanju slovenskega delavstva.

Delavstvo v Westnovi tovarni je bilo l. 1922 v nemogočem položaju. Vedno bolj je naraščala revščina zaradi smešno nizkih mezd. Zaradi tega je Osrednje društvo kovinarjev v Ljubljani odpovedalo Westnu kolektivno pogodbo.

ENAJST TEDNOV STAVKE

Stavka, ki jo bom skušal tu opisati, je tretja stavka po vrstnem redu. V prvi stavki, ki je bila leta 1896 le kratkotrajna, delavstvo iz vzrokov, ki so navedeni ni uspelo.

Druga velika stavka, ki je zajela vse delavce, je bila v mesecu aprilu leta 1920 kot znak protesta proti ravnanju tedanje oblasti proti slovenskim stavkujočim železničarjem v Ljubljani na Zaloški cesti. Po nalogu takratnega prometnega ministra „božjega namestnika“ farja dr. Antona Korošca so orožniki streljali v množice stavkajočih delavcev na Zaloški cesti v Ljubljani, kjer je bilo ubitih petnajst, ranjenih pa okrog 70 ljudi. Ta veliki zločin blivše vladajoče jugoslovanske buržoazne kliše je ogorčil delavce v Westnovi tovarni tako, da so proglasili dva dni trajajočo stavko v znak protesta proti takemu ravnanju in ubijanju slovenskih železničarjev.

Osrednje društvo kovinarjev v Ljubljani je po razveljavitvi pogodbe zahtevalo naj bi se razmere v tovarni Westen uredile na obojestranskih pogajanjih, kjer bi rešili

poleg vprašanja mezd še več drugih perečih vprašanj. Oba Westna pa sta se temu uprla. Povedala sta, da sploh ne priznavata delavskih funkcionarjev in zaupnikov za zakonite predstavnike delavstva. Zaradi tega se je delavstvo odločilo za stavko, ki je začela dne 28. marca 1922. Stavka je bila spočetka le delna, ker okrog tristo stavkokazov ni hotelo zapustiti dela. Do popolne stavke je prišlo dne 8. aprila, ko je stavkalo vseh osemsto zaposlenih delavcev. Ta stavka je trajala do 6. junija 1922.

Med stavko je obratovala samo Westnova elektrarna, ki je oskrbovala mesto Celje z električno energijo. Takrat je vse delavstvo slovenskega podjetja stavkalo.

Westna sta bila prisiljena uvideti, da se je situacija zanj poslabšala in sta pristala na razgovore, toda bila sta zelo nedostopna. Tisti Adolf, ki so mu delavci dali vzdevek „Jure“, je pri razgovorih pokazal svoje pravo nemško nadutost. Može se je strašno repenčil: „Tu sem jaz gospodar!“ „Kdor noče delati, naj gre, jaz bom z lahkoto prenesel vašo stavko, kajti oblast je na moji strani!“ Da, oblast je bila res na njegovi strani.

Zastopniki delavstva pa so bili vztrajni in so postavili pogoje: mezde naj se zvišajo za 30 %, priznanje sindikata in delavskih zaupnikov za zakonite predstavnike delavstva, človeško ravnanje z ljudmi, upoštevanje predpisov, ki varujejo koristi delavstva, izboljšanje socialne zaščite delavstva, pravica do letnih dopustov in končno, nihče ne sme biti zaradi stavke odpuščen z dela.

Adolf Westen pa je pristal le na malenkostno izboljšanje in delavstvo je s stavko nadaljevalo. Začeli so se zopet novi razgovori in na teh je Westen načelno pristal na

vse zahteve, le zahtevo po zvišanju mezd je omejil na 8 %. Izjavo, da sprejema zahteve delavstva je lastnoročno podpisal.

Delavstvo pa ni bilo zadovoljno z rezultati razgovorov. Na zborovanju, ki je bilo sklicano po tem sporazumu z Westnom, se je okrog štiristo delavcev izreкло za nadaljevanje stavke, vendar je prevladovala večina, ki je bila za vrnitev na delo.

Delavstvo je dobro poznalo Adolfa in njegov zahrbtni nemški značaj. Ko so delavci naslednji dan po zborovanju in podpisu sporazuma prišli na delo, so mnogi zvedeli, da zanje ni več mesta v tovarni. Tisti pa, ki so bili sprejeti na delo, jim je bila sporočena grožnja, da bodo odpuščeni, če se bodo vključili v sindikalno organizacijo. Ta dogodek torej povsem osvetljuje Westnovo osebnost. On ni bil le izkoriščevalec slovenskega delavstva, temveč tudi skrajno zahrbtnen in pokvarjen tip.

Pri tem nečednem dejanju pa ga je tedanja korumpirana oblast dosledno ščitila. Ščitila je koristi tega tujega kapitalista proti domačim delavcem in je celo aretirala dvintrideset organizatorjev stavke, ki so bili večinoma delavski zaupniki in jih obtožila pred sodiščem. Tako je Westen slavil svoj drugi triumf nad tistimi delavci o katerih je vsa njegova dinastija licemersko govorila, da so najboljši, najsposobnejši in najpoštenejši v Srednji Evropi.

Večina delavstva je takrat pod hudim pritiskom oblasti klonila. Le nekaj delavcev je ostalo zvestih sindikalni organizaciji, ki se je previdno, toda vztrajno pripravljala na nov spopad.

(dalje prihodnjič)

Neposreden vpliv na odločitve

POGOVOR Z DELEGATI ZBORA ZDRUŽENEGA DELA OBČINSKE SKUPŠČINE ŠKOFJA LOKA

MAKS GASER, predsednik centralnega delavskega sveta, 42-letni strojni ključavničar, pravi:

„Pri upravljanju je bilo prej pre malo osebnega stika s problematiko, o kateri so razpravljali in odločali poslanci. Zdaj bomo odločali mi neposredno o vsem, kar nas „žuli“. Poleg tega bomo v okviru občine neposredno lahko vplivali na porabo sredstev, ki smo jih ustvarili.“

PAVLA MARKELJ, 45 let, delavka v montaži meni:

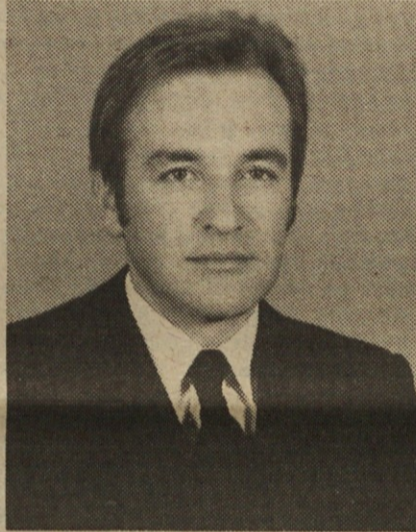
„Pozitivna stran novega sistema je v tem, da neposredni proizvajalci neposredno vodimo tovarno, krajevno

skupnost in občino. Naša OZD se močno uveljavlja v krajevni skupnosti Železniki in delno v ostalih, kjer stanejo naši delavci, prek teh pa gotovo na vso občino.“

JANEZ RAKOVEC, 28-letni elektrotehnik, je dejal:

„Po moje je pozitiven premik v delegatski sistem v tem, da je vsak neposreden proizvajalec udeležen pri vodenju družbe. V občinskem merilu deluje naša delovna organizacija osvežujoče s prilivom delavcev iz nerazvitih področij in tako posredno gospodarsko vpliva pri reševanju družbenih problemov vse države z odpiranjem novih delovnih mest.“

MATEVŽ ŠMID, dipl. ing. strojništva, je takole povedal:

„V novem sistemu se stališča in mnenja formirajo v širšem krogu, seje pa se bo udeležil delegat, ki je strokovnjak za obravnavano področje. Torej bo vodenje strokovno in demokratično. Naša organizacija združena dela pa ima pomembno vlogo ne samo v gospodarskem razvoju občine, pač pa pomaga tudi pri dviganju življenjskega standarda in vpliva na družbenopolitični razvoj svoje okolice. Naj navedem le nekaj dejstev: pomagali smo pri izgradnji kinodvorane in kulturnega doma, prispevamo sredstva za zgraditev pokritega bazena, na našo pobudo prihaja gostovat gledališče iz Ljubljane, smo mecen in pokrovitelj športnega društva.“

KF

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem podjetju „Elektromehanika“ Kranj za izkazano pozornost in denarno pomoč, ki mi je bila nudena v času moje bolezn.

Anica Ahčin

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame

PAVLE PORENTA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem v vzdrževanju strojev podjetja Elektromehanika za izraze sožalja, podarjeni venec in spremstvo na njeni zadnji poti.

Sin Pavle

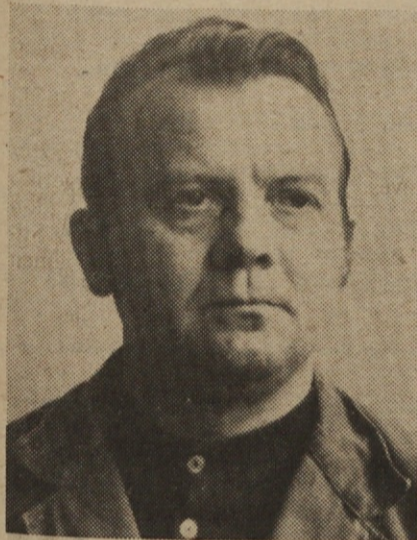
ZAHVALA

Ob izgubi moje drage mame

ANGELE KOPAČ

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem na traku števca in številčnikov v kranjski tovarni za izraze sožalja, podarjeno cvetje in venec ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Marija Zupančič

LADO KOBLAR, 40-letni urejevalec v obdelovalnici:

„Po moje je napredek delegatskega sistema v tem, da naše številnejše zastopstvo neposredno vpliva na odločitve občinske skupščine. Poleg tega pa se problematika prej pretrese v tovarni, nakar se stališče pove na seji skupščine. Važno pa je, da smo ena močnejših gospodarskih organizacij v občini in lani največji izvoznik. Z ustvarjenimi deviznimi in ostalimi sredstvi se bomo lotili infrastrukture kraja. Doslej smo premalo storili za delavce izven tovarne.“

Akcija za čiščenje gora uspela

Na pobudo in v organizaciji Planinske sekcije ISKRE - Elektromehanika, so se številnim očiščevalnim akcijam v maju, mesecu čistoče, pridružili tudi planinci Iskre.

V nedeljo, 19. maja, so odšli na območje južnega Storžiča in Kališča, kjer je akcija čiščenja odvrženih odpadkov potekala. Zanimivo in razveseljivo je dejstvo, da se te akcije niso udeležili le planinci iz Kranja, ampak tudi iz ljubljanskega in radovljanskega območja in sicer obeh spolov. Med njimi so bili tudi mladinci pionirji in celo cicibani. Nehvaležnemu delu se jim je pridružilo tudi nekaj drugih planincev.

Udeleženci akcije, ki so pobirali in čistili razne odpadke, katere so bili odvrgli drugi nevestni planinci, so opravili dobro in vzgledno delo, saj so odstranili vsaj del nesnage. Zanje pa pomeni akcija tudi prijetno doživetje, ker so, ob lepem vremenu, zavzeli vrh Storžiča (2132 m), sicer imenovan tudi Kranjski Triglav. Vrnili so se zvečer prijetno utrujeni in zadovoljni, z mislijo, da so z akcijo tudi zgledno vplivali na bodoče obiskovalce planin, ki naj le na določenih mestih ali v postojankah puščajo odpadke in sicer le tiste, ki strohne ali jih kako drugače uniči narava sama. Embalažo, ki sicer ni težka, pa ji narava ne more do živega, pa naj prinese v dolino in jo tam odvržejo v smetnjake.

Akcija je torej zelo dobro uspela in naj bo zgled in apel planincem, kakor

tudi splošno prebivalcem. Niso namreč le naše gore polne nepotrebnih odpadkov, ampak tudi naše doline, mesta in vasi. Zato naj vsakdo z enim izmed ravna in se vede ter ne meče odpadkov kamorkoli, temveč v smetnjake ali odlagališča in tako vzgojno vpliva na svoje otroke in mlajši rod pa tudi na odrasle.

L. P.

Trenutno na vrhu tabele

Nogometna ekipa tovarne električnih aparatov, ki letos tako uspešno nastopa v sindikalni ligi Ljubljane, je v zadnjem kolu igrala z enim izmed najresnejših favoritov - z moštvom ljubljanskih mlekarn. Srečali sta se torej dve močni ekipi in jasno - rezultat je moral biti neodločen 3 : 3 (2 : 2), pri čemer sta gole za ekipo Aparati dala 2 Brezovec in 1 Mihelič (pomožni vratar, ki je vskočil v igro!).

Dosedanja bilanca nogometne ekipe Aparati je naslednja: v enajstih odigranih tekmah je osemkrat zmagala, 2 krat igrala neodločno in enkrat izgubila, izkupiček golov pa je 24 : 6! To je vsekakor lep uspeh nogometašev tovarne Aparati, ki so spričo tega trenutno na vrhu lestvice. Želimo pa jim, da bi tam ostali tudi na koncu prvenstva, saj so doslej srčno borili iz kola v kolo.

Znašli pa so se v neprijetnem položaju, kajti do konca prvenstva morajo odigrati še vrsto tekem, hkrati pa 8. junija sodelovati na kvalifikacijskem turnirju najmočnejše skupine ekip za letošnje športne igre Iskre. Oboje hkrati je malone neizvedljivo, izpustiti priložnosti tu, ali tam, pa je ob takšnih dosedanjih rezultatih razumljivo tudi teško. Toda, če so dobro prebravili doslej že toliko ovir, bodo menda tudi našli izhod iz te zagate in „poželi“ največ, kar bo mogoče.

A. Kastelic

Uspel IV. avtorally

Premnogi „preroki“ so našemu letošnjemu IV. turističnemu avtorallyu obetali usodo, podobno lanski, ko je prišlo po zaslugi tehničnega kadra SOLT do zmešnjav pri rezultatih in seveda do opravičenega negodovanja in hude krvi udeležencev. No - te prerokbe so se izjalovile, saj je bil letošnji rally organizacijsko na višini, skrbno pripravljen, izveden tako kot tako velika prireditev zahteva - skratka organizacijsko, tehnično in zlasti po udeležbi je dobro uspel. Predsednik komisije za šport in rekreacijo pri SO ZP, Vili Tekavec, ter njegovi maloštevilni „pomagači“ so svoje obsežne in odgovorne naloge vzorno opravili, izredno so se izkazali v tovarni avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici, pa tudi Idričanom gre pohvala za dobro organizacijo njihovega dela rallya. Seveda pa je rally dobro uspel tudi zavoljo discipliniranosti samih udeležencev in dokaj dobro „okrančanih“ vozil tako, da je dal za popularizacijo Iskre precej več kot prejšnji.

In zdaj na pot s tekmovalci!

zahtevajo bolj natančne preglede in nego.

Na križišču pod tovarno so medtem pripravili že štart za točnostno vožnjo, ki jo je moral vsak udeleženec opraviti, preden je z letičnim štartom pod pržanskimi bloki odbrzel na dolgo pot. Čas za točnostno vožnjo so vsakomur izmerili z elektronsko uro in seveda - elektronika je pač neizprosnna, a pravična!

Z začetkom ob 7,01, ko je na pot dejansko štartalo vozilo s številko 1, je rally stekel po nanovo asfaltirani cesti na Pržanu, nato pa po „ugledni“ gorenjski vpadnici skozi Sentvid in Medvode do Jeprce, nato naprej do Škofje Loke in v Poljansko dolino. Skozi Poljane, Hotavljane in Cerkljo so tekmovalci slednjič prispeli na parkirišče pod bolnico Franjo, kjer je bila prva prehodna kontrola. Na kartončke so jim tu pritisnili dokazni žig, kupiti pa so morali tudi razglednico in s tem je bilo delo na tem kosu poti pri kraju. Šlo je naprej!

Proga se je nato zvijugala nazaj skozi Cerkljo in Zelin v Spodnjo Idri-

Živahen vrvež pred tovarno na Pržanu, ko je trajal tehnični pregled.

Štart s Pržana na tri kilometre dolgo točnostno vožnjo.

Elektronska kontrola na cilju točnostne vožnje, kjer je bil tudi letični štart prve etape.

Začelo se je na ploščadi pred TOZD Avtomatika. Pravo ploščevinasto mravljišče! Pred, med in še po obveznem tehničnem pregledu vozil, so imeli tekmovalci in njihovi sovozniki prepolne roke. Lepili so številke, reklamne napise in nalepke, brskali po „črevesju“ svojih jeklenih konjičev, mazali, privijali to in ono in kdo si ga vеди še kaj, saj so imela vozila pred seboj skoraj 370 kilometrov dolgo pot, po asfaltu in po gorskih cestah, ki so seveda zahtevnejše. Zlasti „poglobljeni“ v ta drobna, a neizogibna dela in delca so bili vsi tisti, ki imajo že nekoliko starejša vozila in zato, pred takšnimi preizkušnjami prav gotovo

jo, kjer je bila na dvorišču pred našim idrijskim obratom druga prehodna kontrola in kontrola preciznosti voznikov. Tu je namreč vsak voznik imel nalogo z odbijačem svojega vozila dotakniti se posebnega (na vegastem terenu precej majavega) stojala, na katerem je ležala žoga. Vsaka nepreciznost pri tem se je maščevala, saj je tisti, ki mu je žoga padla s stojala, „kasiral“ lepih 1.000 kazenskih točk.

(Nadaljevanje na 8. strani)

ISKRA - glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj - Urejuje uredniški odbor - Glavni urednik: Igor Slavec, odgovorni urednik: Janez Šilc - Izhaja tedensko - Rokopisov ne vračamo - Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 2333 - Tisk: Združeno podjetje LJUDSKA PRAVICA - LJUBLJANSKI DNEVNIK, Ljubljana

Uspel IV. avtorally

Tehnični rezultati

Razred I.

Mesto	Priimek in ime	Točke	st.št.	Ekipa
1.	KOPLAN Emil			
2.	KOS Ladko	4200	19	TGA
3.	HRIBAR Marko	4520	21	IC
4.	ŽIBERT Anton			
5.	PURGAR Marjan	4930	12	TIO
6.	JEŠE Mišo			
7.	ARH Janislav			
8.	RAMPŠE Jurij	4980	7	Instrumenti
9.	KOČEVAR Dušan			
10.	HUTAR Anton	5020	39	Kondenzatorji
11.	ZAPLOTNIK Marjan			
12.	ROGELJ Franc	5280	17	Elektromehanika
13.	KALAN Janez			
14.	LIMPRIC Marjan	5860	26	Elektromehanika
15.	GLAGOVŠEK Jože			
16.	MARGARIT Mare	5880	25	TEN
17.	LICEN Zdenko			
18.	SALISIDA Žarko	6070	32	Avtoelektrika
19.	DEMŠAR Tone			
20.	PINTAR Janez	6100	6	TGA
21.	RUPNIK Tomaž			
22.	ŠIFRER Brane	6220	28	TGA
23.	PLANINC Marjan			
24.	PIVEC Dušan	6320	2	Elektromehanika
25.	SRŠEN Janez			
26.	DRAŠLER Miro	6960	10	IEZE-Avtomatika
27.	TAVČAR Vojko			
28.	TAVČAR Marjan	6960	5	Sprejemniki
29.	MILAVEC Peter			
30.	ŽITKO Boža	7590	29	IC
31.	KRAJNC Adi			
32.	KRAJNC Božidar	8340	1	EMO
33.	MRAZ Milenko			
34.	KRAUTBERGER Roman	8440	24	Polprevodniki
35.	VIDIC Marjan			
36.	DERŽEK Janez	8480	4	IRI
37.	MLINAR Florjan			
38.	ZUPANČIČ Dragan	8580	22	IEZE
39.	ZERJAL Branko			
40.	LAKSIDA Zoro	9000	27	Avtoelektrika
41.	SLIJPČEVIČ Dušan			
42.	GRAČAN Niko	9120	33	IEZE
43.	KRAMAR Mitja			
44.	ANDRIUZZI Toni	9680	20	Instrumenti
45.	ŠMIT Marjan			
46.	TALAR Miran	10020	36	Elektromotorji
47.	OMAHEN Jože			
48.	KOSEC Franc	10620	23	Orodjarna
49.	MOLC Cvetko			
50.	SUHADOLNIK Janez	10810	9	Elektronika
51.	GLIŠOVIČ Miroslav			
52.	POPOV Dragoljub	12480	18	Avtoelektrika
53.	ŠKETA Edvard			
54.	HUSU Egon	13580	34	IEZE
55.	FARTELJ Ludvik			
56.	KRŠLIN Milan	13920	37	EMO
57.	FIBEJ Branko			
58.	VITEŽNIK Jelko	22900	3	Avtoelektrika
59.	ZAGVOZDA Cveto			
60.	KAVALAR Srečo	249590	16	EMO

Razred II.

1.	SORŠEK Tone			
2.	ŽGAJNAR Raf	4580	49	Elektromehanika
3.	KELIH Zdravko			
4.	PRISTOV Slavko	5660	44	TIO
5.	KOPRIVŠEK Anton			
6.	KOPRIVŠEK Janez	5140	60	TIO
7.	CESAR Rudi			
8.	STARHA Ivan	5180	42	Kondenzatorji
9.	URANKAR Jože			
10.	PESTAR Franc	5340	45	IC
11.	KOŽELJ Slavko			
12.	PAPEŽ Božidar	6000	51	IRI
13.	PAVŠER Karel			
14.	PAVŠER Marija	6220	53	IC
15.	MRZEL Jože			
16.	VIŠNIKAR Zoran	6220	50	Polprevodniki
17.	PERŠEL Janez			
18.	KLOPČIČ Dušan	6380	47	TEN
19.	DURJAVA Boris			
20.	ZAMUDA Peter	6460	57	IC
21.	JERINA Anton			
22.	TOMŠIČ Janez	6850	56	IRI
23.	MUGERLE Franc			
24.	KRANJC Brijana	7790	41	CAOP
25.	JAZBEC Ljubo			
26.	ŠUŠMELJ Venček	9180	43	Avtoelektrika
27.	RUPER Ivan			
28.	DRUČNIK Anton	10340	58	IC
29.	VRANKAR Alojz			
30.	VRANKAR Jana	10740	45	Orodjarna
31.	VODNIK Marjan			
32.	ŠKAFAR Matija	63780	40	IEZE-Avtomatika

Razred III.

1.	LEGNAR Franc			
2.	TORKAR Franc	4440	71	Elektromehanika
3.	ŠČURK Edvard			
4.	ŠČURK Mara	4600	69	Avtoelektrika
5.	DRUŠKOVIČ Mladen			
6.	NASTRAN Igor	4880	67	IEZE-Avtomatika
7.	LOMBAR Jože			
8.	GRMIČ Miro	5130	79	Elektromehanika
9.	STRMLJAN Janez			
10.	RAVBAR Milena	5180	62	Sprejemniki
11.	TREVEN Marjan			
12.	CEVC Janez	5440	93	TEN
13.	DOBNIKAR Peter			
14.	KRAMER Lidija	5500	68	TEN

(Nadaljevanje s 7. strani)

Od tu so se po opravljeni preizkušnji vozniki spet pognali naprej, skozi Idrijo do Godoviča, pa čez Col in Ajdovščino do Sempetra pri Novi Gorici, kjer so jih v tovarni avtoelektričnih izdelkov čakali trdi orehi. Po obveznosti na časovni kontroli je moral vsak voznik, ob zaprtih oknih in vratih vozila, v vzvratni vožnji prevoziti „slalom“ med petimi keglji, nato zavoziti vzvratno v eno „garažo“, naposled v normalni vožnji še v drugo in potem z desnimi kolesi med lesenimi kvadri do označene linije. Tu je moral izstopiti ter čim hitreje ustaviti uro, katero je sprožil ob startu. Nalog je bilo torej dovolj, zanje pa na razpolago čim manj dragocenega časa, kajti vsaka preveč porabljena sekunda, ali napaka pri spretnosti vožnji je „vrgla“ lepo kopicico kazenskih točk. Ob nevšečni vročini in v zaprtem avtomobilu voznikom prav gotovo ni bilo preveč prijetno, toda podobne muke so potem „uživali“ tudi njihovi spremljevalci, sovozniki, ki so se potili ob reševanju testov iz cestno-prometnih predpisov, pri čemer so napačni odgovori prav tako pomagali k večjemu izkopičku kazenskih točk.

Po dodobra zasluženem kosilu pa je sledila druga etapa avtorally. Spet je bilo treba na pot po idilični Soški dolini, skozi Solkan, Plave, Kanal, Volče, Kobarid in v Bovec, kjer je bila pred TOZD „Trenta“ tretja prehodna kontrola.

In potem je vsa ta dolga veriga stotih Iskrinih vozil, sicer ne v koloni, brzela po dolini Trente in nato po desetih strmih zavojih na Vrščic, ki je vrle voznike sprejel v soncu, čeprav je na poti iz Nove Gorice semkaj vso pot kazalo, da se bo zdaj zdaj vilo iz grozečih oblakov. Na Vrščicu je večino zamikal kratek postanek v prijetnem gorskem svetu, le tistih seveda ne, ki so zaradi takih, ali takih preglavic z vozili na poti proti Vrščicu, nabrali zamudo. Potem je šlo po zaviti vršiški cesti spet navzdol, najprej do Koče na Gozdu, kjer je bila četrta prehodna kontrola. Marsikdo si je tu spet za hip oddahnil, „privezal sparjeno dušo“, nato pa nadaljeval „dirko“ do Kranjske gore, kjer je bilo na kegljišču v hotelu Lariks dovolj priložnosti, da so se vozniki izkazali še v kegljanju. Vsakdo si je prizadeval s čim več podrtimi keglji vsaj malo ublažiti pri večini že kar dobro naraslo „bilanco“ kazenskih točk.

Kot je pravzaprav od Kranjske gore do Ljubljane dandanes le kratek skok, tako tudi ta zapis iz Kranjske gore preskoči nazaj na Pržan, kjer se je na zadnji, časovni kontroli letošnji avtorally uspešno končal. Seveda se je medtem dan nagnil že v večer in bolj počasni, so se že po temi priborili na cilj.

Sledila je še razglasitev rezultatov, nato pa žrebanje praktičnih nagrad, medtem ko so udeleženci dobili lepe, tradicionalne lesene obeske v spomin na IV. turistični avtorally Iskre.

Čeprav je bila proga dokaj dolga in je terjala precej naporov, sem prepričan, da nikomur izmed sodelujočih ni bilo žal, da se je rallya udeležil, saj je ob lepem vremenu, dobri organizaciji in veselem, a borbenem razpoloženju, vse minilo v najlepšem redu tako, da so bile pozabljene tudi vse tiste manjše nevšečnosti posameznikov na poti, s katerimi je navadno treba računati, skoraj nikoli pa ne vržejo sence na celotno dogajanje.

Brez bojazni torej lahko zapišem, da je letošnji avtorally Iskre zares dobro uspel, kar je nedvomno največje priznanje vsem tistim, ki so kakorkoli „krivi“, da smo ga imeli in solidno izpeljali.

J.C.

Popravek

Pri razpisu letošnjih X. letnih športnih iger Iskre, ki bodo 22. in 23. junija v Celju, v okviru proslav 80-letnice Iskre-Industrije EMO Celje, se nam je primerila neljuba pomota. Pri naštevajanju moških tekmovalnih disciplin je pomotoma izpadlo kegljanje, kar s tem popravljamo in se s tem opravičujemo vsem številnim, na boj pripravljenim kegljačem.

Mesto	Priimek in ime	Točke	st.št.	Ekipa
8.	TOMAJ Aleksander			
9.	VOLJC Bogdan	5540	90	IC
10.	MURŠIČ Rudi			
11.	VIDIC Hubert	5560	65	IC
12.	VIZINTIN Vasja			
13.	OBERSTAR Janez	5600	85	IC
14.	MEŽNAR Janez			
15.	PODBEVŠEK	5680	81	IC
16.	ČAMPA Mirko			
17.	ČUK Tone	5850	99	Elektromehanika
18.	GORKIČ Boris			
19.	FAKIN Igor	5910	83	TEN
20.	HRASTAR Franc			
21.	MIKEC Janez	5980	87	Naprave
22.	KATALINIČ Bojan			
23.	OKROŽNIK Erih	6020	78	IEZE-Avtomatika
24.	BAMBIČ Ludvik			
25.	GORJANC Peter	6020	100	Elektromehanika
26.	LICER Benjamin			
27.	PERŠOLJA Boris	6040	82	Avtoelektrika
28.	BRULC Tone			
29.	BICZOVEC Milan	6140	73	Aparati
30.	SIKILI Rajko			
31.	PERDIH Janez	6180	66	Polprevodniki
32.	TURNHER Matjaž			
33.	ŽEN Iztok	6480	84	Aparati
34.	STARHA Janez			
35.	KAMBIČ Anton	7020	72	Kondenzatorji
36.	ZUPAN Jože			
37.	VOVK Jože	7400	61	Instrumenti
38.	JERAJ Janez			
39.	PRAPROTNİK Janez	7560	64	Orodjarna
40.	DOBNİKAR Vinko			
41.	KUMŠE Karlo	7640	70	IRI
42.	VIRANT Ivan			
43.	KRAJNC Andrej	8220	77	TEN
44.	ABRAM Mirko			
45.	AHAM Dora	8220	101	Sprejemniki
46.	KRAJIČ Hase			
47.	ŠULIGOJ Jože	17000	75	Avtoelektrika

Razred IV.

1.	FAJFAR Branko			
2.	KOŠIR Jože	5480	95	Elektromehanika
3.	URDIH Radislav			
4.	PERŠIČ Nives	6140	97	Avtoelektrika
5.	DOROTEJA Gordana			
6.	SLEJKO Humberk	6980	94	Avtoelektrika
7.	ZUPAN Cene			
8.	BABNIK Franc	7610	92	IEZE-Avtomatika

Sovozniki so izpolnjevali teste iz cestno-prometnih predpisov.

Med „slalomom“ v vzvratni vožnji je bilo najteže z večjimi vozili.

Dotik stojala je bil dovolj nežen in žoga je ostala na mestu.